

S. Sayısı : 89

1951 Yılı

Orman G. M. Bütçesi

Orman Genel Müdürlüğü 1951 yılı Bütçe Kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/88)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 1724

30 . XI . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Orman Genel Müdürlüğü 1951 yılı bütçesi hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 30 . XI . 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Orman Kanunu ile Teşkilât kanunlarının Orman Genel Müdürlüğüne vazife olarak verdiği işlerin başlıcaları ormanlarımızın bakım, imar ve korunması ile mümkün olan sahalarda yeniden orman tesis ve elde edilecek orman mahsul ve mamullerinin en müsait fiyat ve şartlarla halkın istifadesine arzından ibaret bulunmaktadır. Kanunlarımızın birer âmme hizmeti olarak Orman Genel Müdürlüğüne verdiği bu vazifelerin lâıykı veçhile başarılabilmesi için geniş bir saha üzerinde yayılmış ve büyük bir halk kütlesinin geçim mevzuu ile çok yakından alâkalı bulunmuş olan ormanlarımızın bir taraftan halk kütlesinin ihtiyaçlarını, kanunlarımızın prensipleri dâhilinde, en kolay ve en kestirme yollardan gidilerek karşılayacak şekilde işletilmeleri, diğer taraftan millî servetin mühim bir yükünü teşkil eden ormanlarımızın en titiz bir uyanıklık ile ve ilgili köylülerin iştirakini de sağlamak suretiyle korunmasının temini hususları önemle ele alınmış bulunmaktadır.

Bu vazifelerden Orman Genel Müdürlüğü katma bütçesinin imkânları nispetinde şimdye kadar yapılmış olanlarla 1951 yılında yapılacak olanlar aşağıdaki şekilde özetlendirilebilir.

1. Mücadele işleri :

A) Yangın ile sevas;

1945 yılından 1950 yılının Temmuz ayı sonuna kadar yurdumuzda vukubulan orman yangınlarıyla bunların memleket için vukugetirdiği zarar ve miktar kıymet itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Yangın adedi	Yanan saha Hektar	Haçmı	Yanan ağacın kentali	Zarar ve ziyan Lira
1945	1169	165 307	1 832 393	10 297 177	34 650 476
1946	1023	125 115	804 916	6 559 392	9 640 026
1947	868	59 999	1 445 047	1 400 792	5 976 187
1948	630	38 463	113 830	656 538	1 392 466
1949	745	38 335	174 957	725 411	1 699 287
1950	234	5 831	2 855	20 711	24 137 (7 aylık)

Orman yangınlarının önlenmesi için alınan tedbirlerin başlıcaları şunlardır :

1. Yangın kule ve kulübeleri inşası :

Orman yangınlarını önlemek bakımından ehemmiyetli hizmetleri olan yangın gözetleme kule ve kulübelerinden 1949 yılı sonuna kadar 104 adet yangın gözetleme kulesi ve 268 adet yangın gözetleme kulübesi inşa edilmiştir. Ve bunlardan 214 adedi telefonla en yakın telefon merkezlerine bağlanmıştır. 1950 yılında da 32 adet kule ile 120 adet kulübenin inşaatına başlanmıştır. 1951 yılında ise her biri 400 liraya mal olacak 243 adet yangın kulübesi ile (Tutarı 97 200 lira) beheri 600 liradan 35 adet yangın kulesinin (Tutarı 21 000 lira) inşası derpiş edilmiştir. Bu kule ve kulübelerin inşa masrafları döner sermayeden ödenmektedir. Orman yangını ile savaş bir âmme hizmeti olduğuna ve ödeneği de katma bütçeden ödendiğine göre bu âmme hizmetinin ifasını sağlamak maksadı ile yaptırılmakta olan kule ve kulübeleri inşa masrafının da katma bütçe dâhiline alınması lâzımgelmekte ise de bütçe zarureti dolayısıyla bu hizmet yine döner sermayeye yükletilmiştir. Gerek evvelce yaptırılmış bulunan gerekse 1951 yılında yaptırılması derpiş edilen kule ve kulübelerin telefonla en yakın merkezlere bağlanması için yapılması derpiş olunan ve 500 000 liralık masraf ihtiyarını icap ettiren 2000 kilometrelik telefon hattının tesisi işi de aynı sebeple yine döner sermayeye tahmil edilmiştir. Yine gördükleri hizmet bir âmme hizmeti olması sebebiyle katma bütçe dâhiline alınmaları zaruri görülen ve fakat Hazineye 5 000 000 lira ödenmesi mecburiyeti karşısında kalınması dolayısıyla bu hizmetlilerin ücretlerinden 5 000 000 lirası ve bunun mukabili kadroları orman işletmeleri masrafları meyanına alınmak zarureti hâsıl olmuştur.

2. Yangın gözetleme bekçileriyle yangın koruyucuları istihdamı :

Yangın gözetleme kule ve kulübelerinde ormanlık sahanın vaziyetine göre 1 veya 2 gözetleme bekçisinin yangın mevsimi olan Mayıs ayından Ekim ayı sonuna kadar 5 ay müddetle istihdamı lâzımgelmektedir. Aylık 75 lira ücretle çalıştırılmakta olan bu bekçilerin 1950 yılında olduğu gibi adedi 700 dür.

En mühim orman içinde geçen yollarda daimî olarak devriye gezmek suretiyle yolcuların veya çobanların yanar bir halde bıraktıkları ateşi bastırmak ve atılan her hangi bir ateşle vukuagelen yangın başlangıcını akabinde söndürmek ve söndüremeyeceği yangını en yakın merkeze bildirmek üzere 5 ay müddetle istihdam edilmekte olan yangın koruyucularının adedi 1130 dan 1000 e indirilmiştir. Aylık ücretleri 90 liradır. Bu bekçi ve koruyucuların ücretleri karşılığı olarak geçen yıla nazaran 111 000 lira noksanı ile 712 500 liralık ödenek konulmuştur.

B) Hastalıklarla ve böceklerle savaş :

1. Muhtelif bölgelerdeki ormanlarımız cins ve nev'i değişik hastalık ve böceklerin tahribatına mâruz bırakılmaktadır. Bilhassa Şark lâdin'eri üzerinde tahribat yapan (İpssezanuspüs) haşeresinin tahribatına mâruz bulunan sahalara şunlardır :

Çoruh, Rize, Trabzon, Gümüşane, Giresun, Ordu.

Bu haşerelerin yayıldığı saha 32,477 hektar olarak tesbit edilmiş ve şimdiye kadar bu sahanın 19,677 hektarı temizlenmiş ve bu iş 1949 yılında 70 000, 1950 yılının Temmuz ayı sonuna kadar 30 500 lira harcanmıştır. Bu haşerenin tahribatı pek fazla olduğundan yapılmakta olan mücadelenin daha çok teksifi ve ödenek miktarının da bu nispette artırılması icap etmektedir.

2. Ormanlarımızda tahribata sebep olan ikinci nevi haşere çam kise böceği olup bu haşerenin yayıldığı mıntakalar da şunlardır :

Edirne, Tekirdağ, Çanakkale, İstanbul, Balıkesir, Bilecik, Bayındır, Fethiye, Antalya, Adana, Malatya, Denizli, Anamur, Biga, Orhaneli, Köyceğiz, Muğla, Sındırgı, Ulukışla, Beyşehir.

Bu böceğin tahribat sahası 1950 yılının 7 nci ayı sonuna kadar 210,355 hektar olarak tesbit

edilmiş ve yapılan mücadele neticesinde şimdiye kadar 71,264 hektarlık saha böcekten temizlenmiştir ki, daha 139,091 hektar sahanın temizlenmesi gerekmektedir.

Kimyevi ilâç ve usullerle yapılması düşünülen savaşa başlanabilmek için Orman Fakültesi Koruma ve Entonoloji Enstitüsünde yapılmakta olan tecrübeler sonunda tesbit edilerek kimyevi mücadele esaslarının bildirilmesine intizar edilmektedir. Bu savaş için bilgili ve tecrübeli elemanların yetiştirilmesine de tevessül edilmiş ve bu maksatla 5 aded yüksek orman mühendisi Büyükdere Orman İşletmesi emrine tâyin edilerek fakültenin tertiplediği 2 senelik staj ve kurslarını koruma ve Entonoloji Enstitüsünde yapmaları ve bu alanda yetişmeleri sağlanmıştır.

B) Kaçakçılarla mücadele :

Kaçakçılık ile mücadele mevzuunda mühim hizmetler görmekte olan orman bakım memurlarına ait mevzuları da ihtiva edecek olan imar, bakım ve kaçakçılık işleri hakkındaki Kanun lâyihası hazırlanmak üzere olup yakında Büyük Millet Meclisine sunulacaktır. Bakım memurlarını sıkı bir şekilde vazifeye bağlamak ve ormanların korunmasını daha müessir bir şekilde takviye etmek bakımından tasarıya gerekli hükümler konulmaktadır. Kanunun Büyük Millet Meclisince kabulüne intizaren şimdilik orman bekçi ve koruyucularının olduğu gibi orman bakım memurlarının gördüğü hizmetin de bir âmme hizmeti olduğu göz önünde tutularak 350 aded 175 ve 3340 aded 130 lira ücretli bakım memuru kadrosu orman mahsullerini ucuzlatmak maksadiyle katma bütçenin D cetveline dâhil edilmek ve bunların bir yıllık tutarı olan para da ilgili bölümün maddelerine konulmak lâzım gelirken bu memurların yukarıda yangın mevzuunda bahsedildiği veçhile ancak 175 lira ücretli 350 aded ve 130 lira ücretli 330 aded bakım memuru bu cetvele alınarak 3010 aded bakım memuru kadrosu ile bunun tutarı olan 5 000 000 lira işletme bütçelerine tahmil edilmiştir.

2. Sınırlama işleri :

Orman Genel Müdürlüğünün kuruluşundan 1949 yılı sonuna kadar sınırlanan orman sahası 3 699 236 hektardır. (80 932 kilometre) 1950 yılında da komisyon adedine göre hukukçu üyelerin tâyin edilmemesine ve bu itibarla komisyonların tamamının teşekkül etmemesine rağmen bu faaliyette teşekkül edebilen komisyonlarla devam edilmektedir. Ancak sınırlama işinin 5653 sayılı Kanunun koyduğu esaslar dâhilinde ve mahallî teşkilât marifetiyle yapılması düşünülmekte olduğundan bu sınırlama komisyonları faaliyetlerinin buna göre ayarlanması lâzımgeldiğinden buna ait kanuni hükümler istihsal edilinceye kadar komisyon faaliyetlerinin mahdut bir sahaya inhisar ettirilmesi icabetmiş ve bu sene bütçesine tam teşekküllü 5 komisyon ile makilerin tefriki için çalıştırılacak ve tam teşekküllü olmaları için 10 komisyon için ödenek tekiif edilmiştir.

3. Amanejman işleri :

Mevcut amanejman gruplarına 1951 yılında bir grup daha ilâve edilmek suretiyle 11 gruba çıkarılacak ve plânları ikmal edilmeyen ormanlarımızda 231 000 hektarlık kısmın kati amanejman plânları yapılacaktır.

B) Ayrıca 1950 yılında Harita Genel Müdürlüğü ile yapılan iş birliği dâhilinde başlanmış olan ormanlarımızın haritalarının daha kısa bir zamanda ikmal işine devam edilecektir. 1951 yılında her biri bir mühendisten müteşekkil olmak üzere (30 harita) ekibi teşkil edilecek ve her beş ekibe bir şef verilecektir. Ayrıca Harita Genel Müdürlüğünce tefrik olunan iki harita subayı da bu ekiplerle birlikte çalışacaktır. Bu suretle harita ekiplerinden 42 mühendis çalışacak ve beher paftası 15 000 hektarlık olmak üzere 130 pafta yaptırılacaktır ki, ceman 1 950 000 hektarlık ormanlık sahanın haritası alınmış bulunacaktır. Bu itibarla amanejman haritalarının alınması için bu sene bütçesine geçen yıla nazaran 222 700 lira fazlasıyla 618 700 lira ödenek konmuştur.

4. Ağaçlandırma işleri :

A) Bölge orman fidanlıklarında kuruluşlarından bugüne kadar 15 973 182 aded fidan ye-

tiştirilmiştir. Bu fidanlardan 7 173 027 adedi Orman Genel Müdürlüğünün orman dışındaki kendi ağaçlandırma sahalarına dikilmiş 2 245 781 adedi ağaçlandırma mükellefiyetine tâbi tutulan köy ve belediyelere 4 856 681 adedi resmî kurullara 1 697 693 adedi de istekli şahıslara dağıtılmış bulunmaktadır.

B) 1. 1951 yılında yeni kurulmuş olan Konya Ereğlisi fidanlığı ile diğer fidanlıklarda fidan yetiştirme işine devam edilecektir.

2. Orman dışı olarak 1950 de 150 hektar saha ağaçlandırılmıştır. 1951 de de 250 hektar saha ağaçlandırılacaktır.

3. 1951 de bütün orman fidanlıklarında kavakçılığa teşvik ve kavak fidanı tevzii için geniş miktarda fidan yetiştirilecektir.

4. Yine 1951 de mıntaka orman fidanlıklarında 5 milyon fidan tevzi edilecektir.

5. Yazı ve yayın işleri :

Ormancıların meslekî bilgilerini artırmak maksadıyla ormancılık fennini alâkadar eden yerli ve yabancı neşriyatın önemlileri takip ve tercüme ettirilecek telif hakları satın alınacak ayrı broşürler neşredilmek ve diğer bütün yayın vasıtalarından faydalanmak suretiyle ormancılık propagandasına önem verilecektir.

6. Teftiş işleri :

1950 yılında bütün teşkilâtta başlamış olan normal teftişlere devam olunacak ve teftiş konusu olarak elde bulunan iş ikmal edilecektir. Bu maksatla teftiş kadrosu tamamlanacaktır.

B.	M.		1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
		1951 Bütçesi tertiplerinin ayrı ayrı izahı şöyledir:		
201	1	Merkez memurları aylığı		
		Mevcut teşkilât kanunlarına göre merkez memurlarının aylıkları tutarı	654 000	654 000
		1950 ve daha evvelki yıllarda kadrosuz terfi edenlerin farkı	60 600	63 300
		1951 yılında kadrosuz terfi edeceklerin terfi farkı		12 600
		Toplam	714 600	729 900
		(L. Cetveli)	36 000	36 000
			678 600	693 900
	2	İller memurları aylığı		
		Mevcut teşkilât kanunlarına göre iller memurları aylığı	6 753 300	6 779 400
		1950 ve daha evvelki yıllarda kadrosuz terfi edenlerin terfi farkları	863 700	833 100
		1951 yılında kadrosuz terfi edeceklerin farkı		67 025
		2919 sayılı Kanunun dördüncü maddesi gereğince stajyer ola-		

B. M.

	1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
rak çalıştırılan 276 aded mühendis yardımcısının aylıkları karşılığı	600 600	579 600
(L. Cetveli)	8 217 600	8 259 125
	1 165 800	1 095 300
3 Merkez memurları açık aylığı	7 051 800	7 163 825
4 İller memurları açık aylığı	50 000	15 000
	7 101 800	7 178 826

Teklif olunan 1951 yılı bütçesinin memurlar aylığı maddesinde geçen yıla nazaran fazla görülen 127 326 lira (L) cetvelinden çıkarılan 35 lira aylıklı 50 aded sınıf 2 orman mühendisinin aylıklarından mütevellittir.

Halen silâh altında olup terhis edilmeküzere bulunan 37 orman mühendisi vardır. Eylül devresinde Fakülteyi bitirecek 80 mühendisle birlikte derhal tâyinleri icabeden 117 mühendise mukabil elde ancak 4 aded 30 liralık kadro mevcut bulunduğundan 117 mühendisten 4 ü tâyin edilince 113 mühendis kadrosuz kalacaktır. Halbuki teşkilâta halen müstahdem olup kadrosuzluk yüzünden 30 liralık kadrodan 35 lira alan mühendislerin 35 liralık kadroya alınmaları sağlandığı takdirde terhis edileceklerle Eylül devresinde mezun olacakların kısmen olsun kadroya tâyinleri mümkün olacaktır. Bu maksatla (L) cetvelinde mevkufla bulunan 60 aded sınıf 2 mühendis kadrosundan 50 adedinin fiilî kadroya alınmalarına zaruret görülmüştür. Buna rağmen yukarıda bahsedilen 117 mühendisten 63 adedi ile 1951 yılında fakülteyi bitirecek 32 mühendis kadrosuz kalacaklarından 2919 sayılı Kanun gereğince aylık bölümünden temin edilecek tasarruflardan ücret verilmek lâzımgelecektir ki bunların tutarı 227 700 liradır. İdarenin teknik elemana olan ihtiyacını karşılamak lâzımgeldiğinden ve bütçeden yapılan masraflarla yetiştirilen bu elemanların hizmete alınmaları da kanun icabı olduğuna göre bunların tâyinleri zaruridir. Ancak kadrosuz tâyinleri halinde birçok haklarını kaybetmekte ve haklı olarak kullanmalarına sebebiyet verilmekte olan bu gençlere kanunlarımızın tanıdığı hakların verilebilmesi için kâfi miktarda kadronun sağlanması maksadıyla 3204 sayılı Teşkilât Kanununa bağlı cetvellere bir miktar mühendis kadrosunun ilâvesi için mezkûr kanuna ek bir tasarı hazırlanarak takdim kılınmış. Ancak bunlar şimdilik (L) cetvelinde tutulacağından karşılıkları bu sene bütçesine konulmamıştır. Yine aynı mülâhaza ile dirki aylık karşılıkları yukarıda ikinci maddenin sonunda görülen ve senelerden beri kadrosuz olarak çalıştırılmakta olan 341 aded mühendis

B. M.

1950 yılı
Bütçesi

1951 yılı
teklifi

yardımcısı için bahsedilen ek kanun tasarısı ile kadro istenilmiştir.

Bunların ücretleri karşılığı olarak 1951 yılı Bütçesine ancak 579 600 lira konulmuştur ki bu meblâğ 276 mühendis yardımcısının bir yıllık ücretlerine tekabül eder. Geriye kalan 65 mühendis yardımcısının bir yıllık ücret tutarı olan 136 500 lira ile 1951 yılında orta orman okulunu bitirecek 32 mühendis yardımcısının 8 aylık ücretleri tutarı olan 37 800 lira ki ceman 174 300 liranın aylık bölümünden temin edilecek tasarruflarla karşılanabileceği tahmin edilmiştir. Ayrıca bütçede tasarruf maksadı ile 37 adet 15 liralık ve iki adet 20 liralık mesaha memuru kadrosu ile 50 liralık bir öğretmen 25 liralık bir öğretmen yardımcısı ve 20 liralık bir kondöktör kadrosu (L) cetveline alınmıştır. Bu kadroların yıllık tutarı 79 500 liradır. Bu bölüme (Merkez memurları açık aylığı) adı ile bir madde ilâve edilerek bir lira konulmuştur. Afdan faydalanmış bulunan açık memurlardan bir kısmı yeniden hizmete alınmış olduklarından açık aylığı maddesinden tasarruf mümkün görülmüş ve bu itibarla geçen yıla nazaran 35 bin lira noksanı ile 15 bin liralık ödenek teklif edilmiştir.

202	1	Merkez memurları ücreti :		
		Teşkilât kanunlarına bağlı kadrolara göre barem içi merkez memurlarının ücreti tutarı	5 700	5 700
	2	İller memurları ücreti:		
		Teşkilât kanunlarına bağlı kadrolara göre barem içi iller memurlarının ücretleri tutarı	200 400	200 400
		Fidanlıklarda çalıştırılan memurların ücretleri	10 800	10 800
		Orta orman okullarında çalıştırılanların ücretleri	37 440	37 400
		Avukatların ücretleri	179 700	179 700
		1950 yılında kadrosuz terfi edenlerin terfi farkları		2 700
			428 340	431 040
		(L. Cetveli)	229 500	276 720
			198 840	154 320
	3	Merkez hizmetliler ücreti	66 720	62 280
	4	İller hizmetlileri ücreti (Saymanlıklar, sınırlama komisyonları, amenajman grupları hizmetlileri ücreti)	41 580	42 300
		Fidanlıklar hizmetliler ücreti	174 300	196 200
		Orta Orman okulu hizmetlileri ücreti	19 080	19 080
		Orman Fakültesi yurdu hizmetlileri	20 760	
		Bakım memurları ücretleri		1 249 800
		Madde toplamı	225 720	1 507 380

Bu bölümün birinci maddesinde değişiklik yoktur. İkinci maddesine yalnız kadrosuz terfi eden 6 memurun terfi ücretleri olan 2 700 lira eklenmiştir. İller ücretli memurları kadrolarından yıllık tutarı 47 220 lira olan 22 adedi (L) cetveline alınmıştır. Üçüncü merkez hizmetlileri maddesinden de 115 liralık iki daktilo ile 70 lira ücretli iki odacı çıkarılarak 4 440 lira tasarruf edilmiştir. 4 ncü maddeye ise bâzı ilâveler yapılmıştır ki, o da şunlardır :

A) Amenajman grupları muntakalara tevzi edilmiş bulunduğundan yeniden ihdas edilecek bir grup için 60 lira ücretli bir odacı kadrosu karşılığı olan 720 lira,

B) Konya - Ereğlisi'nde yeni bir fidanlık kurulduğundan bu fidanlığa odacı, bekçi, fidancı, arabacı, şoför gibi hizmetlilerle fidan yetiştirme işine hız verilen ve traktör ve sair motörlü vasıtalarla teçhizi yoluna gidilen diğer fidanlıkların bu ihtiyaçlarını karşılamak üzere fidanlıklar (D) cetveline bir aded 250 liralık sınıf 1 makinist, 3 aded 175 liralık sınıf 2 şoför, 6 aded 130 liralık sınıf 1 arabacı, 2 aded 90 liralık bekçi ve bir aded 90 liralık odacı ki, ceman 13 kadro ilâve edilmiş ve bunun karşılığı olan 21 900 lira fazla konulmuştur.

C) Memleketimizin geniş bir sahasına yapılmış bulunan ormanlarımızın korunmasında çalıştırılan ve gördükleri iş bir amme hizmetinden ibaret olan bakım memurlarının bu seneden itibaren katma bütçe dâhiline alınması zaruri görülmüş ve bu itibarla kadroları (D) cetveline eklenmiştir. Bu kadroların 350 adedi 175 lira ücretli, 330 adedi de 130 lira ücretli olmak üzere tesbit edilmiştir, ki bunların yıllık tutarı 1 249 800 liradır. Orman Fakültesi Yurdu için ayrıca bütçeden masraf yapmak suretiyle hizmetli istihdamına lüzum kalmadığından bu maddeden 20 760 lira tasarruf edilmiştir.

203 Geçici hizmetliler ücreti :

1 İller geçici hizmetliler ücreti	3 750	15 780
2 Yangın bekçi ve koruyucularının ücreti	823 500	712 500

Bu bölümün de birinci maddesinde geçen yıla nazaran fazla görülen 12 030 liranın 6 750 lirası 5653 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince sınırlama komisyonları hukukçu üyeleri ücretlerinin bu maddeye alınmış olmasından; 5 280 lirası da amenajman grupları plânlarını yazacak ve 4 ay müddetle isthdam edilecek daktiloların ücretleri karşılığında mütevellittir Yangın gözetleme bekçilerinin istihdam adedi 700 e, süreleri 5 aya ve korucu adedi de 1130 dan 1000 e indirilmiş olduğundan bu bölümün ikinci maddesine geçen yıla nazaran 111 000 lira noksan konulmuştur.

B.	M.	1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
206	1 Merkez memurları çocuk zammı 1949 yılı Kesinhesabı neticelerine ve bu seneki ödemelere nazaran merkez memurları çocuk zammı ihtiyacının 35 000 lira ile karşılanabileceği anlaşıldığından bu maddeden 20 000 lira tasarruf edilmiştir.	55 000	35 000
	3 Merkez memurları doğum yardımı:	10 000	5 000
	4 İller memurları doğum yardımı	40 000	50 000
	7 Yakacak zammı Doğumlarda yapılacak yardım miktarı 200 liraya indirilmiş olduğundan merkezdeki memur sayısına göre 5 000 liralık ödenğin ihtiyacı karşılayacağı anlaşıldığından 5 000 lira noksanıyla teklif edilmiştir. İller memurları doğum yardımı için 1950 Bütçesine konulan ödenek kâfi gelmemiş ve aktarma teklif edilmiş olduğundan bu maddeye 10 000 lira fazla konulmuştur. Yakacak zammı verilecek mahaller arasına Gümüşane Vilâyeti de ithal edilmiş olduğundan oradaki memurların ihtiyacını karşılamak üzere bu maddeye 1 000 lira fazla konulmuştur.	14 000	15 000
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler:		
	1 % 5 Emek'li % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları karşılığı	421 122	495 979
	2 % 1 ek karşılığı	76 568	90 178
	3 Emekli ikramiyesi	133 157	70 000
	4 Sandık yönetim giderleri	1	1
	5 Diğer ödemeler	250 000	250 000
		880 848	906 158
	<p>Bu bölümün 1 nci maddesinde geçen yıla nazaran fazla görülen 74 857 liranın 68 739 lirası ile 2 nci maddesinde fazla görülen 13 610 liranın 9 062 lirası bir kısım bakım memurlarının katma bütçeye alınmasından mütevellittir. 3 ncü maddeye geçen yıla nazaran 63 157 lira noksan konulmuş olması emekliye ayrılacak memurların geçen yıla nazaran daha az olmasındandır.</p>		
221	Emekli, dul, yetim aylık ve ödemeleri Bu bölüme geçen yıla nazaran 130 001 lira noksan ödenek teklif edilmiş olması 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra emekliye ayrılacakların emekli aylıklarının emekli sandığına ödenmekte olmasından ve mezkûr kanunun yürürlüğe girmesinden önce emekliye ayrılanların tahmin edilen miktarı bulamamasındandır.	536 001	406 000
301	Merkez büro giderleri		
	1 Kırtasiye	10 000	10 000
	2 Döşeme demirbaş	15 000	10 000
	3 Öteberi giderleri	5 000	7 500

B.	M.	1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
	4	3 500	2 000
	5	10 000	6 500
		43 500	36 000

Döşeme ve demirbaş maddesindeki ödenekten 5 000 liranın tasarrufu mümkün görüldüğünden 10 000 lira konulmuştur. 3 ncü öteberi maddesine fazla konulan 2 500 liranın 1 000 lirası merkez binalarındaki temizlik ihtiyacı karşılığı 1 500 lirası ise 3167 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi gereğince merkez Av Komisyonunun ilân masrafları karşılığıdır. Aydınlatma ve ısıtma giderlerinde ise yapılan tasarruflar dolayısıyla bu iki maddeden 5 000 lira indirilmesi mümkün olmuştur.

302	İller büro giderleri	72 455	79 103
1/25	Bu bölümün muhtelif maddelerinde geçen yıla nazaran 20 398 lira artma ve 13 750 lira azalma vardır ki hakiki artma 6 648 liradan ibarettir. Azalmanın sebebi sınırlama komisyonlarının kırtasiye, ağaçlandırmanın demirbaş, yine sınırlamanın öteberi ısıtma ve ağaçlandırmanın ısıtma ihtiyaçlarının daha tasarrufla karşılanabileceği anlaşılmaktan ibaret olup ceman 13 750 lira düşülmüştür. Artmaların sebebi ise âmenajman gruplarına bir grup, harita ekiplerine ise 15 ekip daha ilâve edilmiş olmasından ve teknik araştırma istasyonları için 1951 de daha fazla faaliyet sarfına bulunmasından yeniden teşkil edilecek mıntaka müdürlüklerinin kırtasiye; demirbaş, öteberi, aydınlatma ve ısıtma ihtiyaçlarının karşılanması lüzumundandır.		
303	Basılı kâğıt ve defterler	27 201	26 600
1/4	Bu bölümün 2. nci âmenejman basılı kâğıt ve defterleri maddesinden 700 lira tasarruf edilmiş ve 4 ncü teknik araştırma istasyonları maddesine 99 lira eklenmiştir. Bu suretle bölüm yekûnu geçen yıla nazaran 601 lira nokсандır.		
304	Posta telgraf ve telefon ücret ve giderleri		
1	Merkez posta ve telgraf ücretleri	100 000	70 000
2	İller posta telgraf ücretleri	70 000	50 000
3	Merkez daireleri telefon giderleri	10 000	10 000
4	İller telefon giderleri	5 000	5 000
5	Ağaçlandırma ve fidanlıklar telefon kurma ve konuşma giderleri	10 000	5 000
6	Teknik araştırma istasyonları telefon kurma ve konuşma	1	1
		195 001	140 001

Telgraf muhaberatının azaltılması ve posta müraseratının tanzimi dolayısıyla bu bölümün 1 nci maddesinden 30 000 2 nci maddesinden de 20 000 liranın tasarrufu mümkün görülmüştür. 3. ncü ve 4 ncü maddelerde dğişiklik yoktur. 5 nci

B. M.

	1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
ağaçlandırma maddesinden 5 000 liranın tasarrufu mümkün görüldüğünden bu miktarın tenzili ile 5 000 lira teklif edilmiştir.		
305 Kira karşılığı		
1 Merkez	3 000	1
2 İller	17 000	14 000
3 Sınırlama	4 000	2 000
4 Amenajman	2 000	2 400
5 Ağaçlandırma	1	1 920
6 Teknik araştırma istasyonları	1	1
	26 002	20 322

Merkezde kira ile bina işgal edilmediğinden bu bölümün 1 nci maddesindeki 2 999 lira düşülmüştür. İller kira karşılığı ise yalnız sorumlu saymanlıklarla yeniden kurulacak mntaka müdürlükleri ihtiyacını karşılamak üzere ve geçen yıla nazaran 3 000 lira noksanı ile 14 000 lira konulmuştur. Diğer taraftan amenajman gruplarının 11 e çıkarılması dolayısıyla bir grup için 4 ncü maddeye 400 lira ilâve edilmiştir. Sınırlama komisyonları da 5653 sayılı Kanuna göre vazifelendirilmeye başlandığndan ve adedleri azaltıldığından bu maddeden 2 000 liranın tasarrufu mümkün görülerek bu miktar düşülmüştür. 5 nci ağaçlandırma maddesine konulan 1920 lira şimdikiye kadar kiralari iller maddesinden ödenen bâzı fidanlık binalarının kiralari karşılığı olup kendi tertibine nakledilmiştir.

307 2 Geçici görev yolluğu	25 000	40 000
3 Sınırlama geçici görev yolluğu	20 000	931
4 Amenajman geçici görev yolluğu	25 000	16 000
5 Ağaçlandırma ve fidanlık geçici görev yolluğu	13 000	8 000
6 Teknik araştırma istasyonları geçici görev yolluğu	3 000	1 000
7 Müfettişler yolluğu	130 000	120 000

Bütçenin geçici görev yolluğu maddesine konan ödenek kâfi gelmemekte ve her sene diğer maddelerden buraya aktarma yapılmak zarureti hâsıl olmaktadır. Nitekim 1949 yılında bu maddeye 10 000 lira eklendiği gibi 1950 yılına konulan 25 000 lira da ihtiyacı karşılamadığından Ağustos 1950 ayında bu maddeye 10 000 lira aktarılmıştır. Yurdun her köşesine dağıtılmış bulunan orman teşkilâtını zaman zaman merkezden gönderilen elemanlarla mahallen tetkika tâbi tutmak ve gerekli tedbirleri yerinde almak lâzımgeldiği bunun faydaları da müşahede edildiği cihetle bu imkânı sağlamak üzere 1951 yılı Bütçesinin (Geçici görev yolluğu) maddesine 15 000 lira, fazla ödenek konulmuştur. Sınırlama komisyonları adedinin beşe indirilmesi düşünüldüğünden bölümün 3 ncü maddesinden 19 069 liranın, amenajman gruplarının mntakalara tevzi

B. M.		1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
	edilmiş olması dolayısıyla 4 neü maddeye konulmuş olan ödenekten 9 000 ağaçlandırma maddesinden 5 000 ve teknik araştırma istasyonları maddesinden de 2 000 liranın tasarrufu mümkün olmuştur.		
	Genel müdürlük teftiş şubesinin 54 müfettişten ibaret olan tam kadrosu ile çalıştırılması ve bütün teşkilâtın her yıl teftişten geçirilmesi düşünülmekte ise de bütçe zarureti ile bu maddedeki ödenekten de 10 000 lira noksan teklif edilmiştir.		
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi gider ve yolluklar		
1	Merkez	3 000	5 000
	1950 yılı sarfiyatına göre merkez memurları tedavi giderleri kâfi gelmediğinden aktarma teklif edilmiştir. Bu sebeple 2 000 lira fazla konulmuştur.		
309	Taşıt giderleri		
1	Merkez taşıtları işletme giderleri	7 000	5 000
2	Merkez taşıtları onarma giderleri	3 000	2 000
3	Ağaçlandırma ve fidanlıklar taşıtları işletme giderleri	22 000	30 000
5	Fidanlıklar motörsüz taşıt giderleri	25 000	22 000
	Bu bölümün 1 ve 2 nei maddelerinden 3 000 liranın tasarrufu mümkün görülmüş ve bu miktar noksanı ile ödenek teklif edilmiştir. 3 neü maddeye fazla konulan 8 000 lira fidanlıklar ihtiyacı için yeniden satın alınacak 3 kamyon ve 3 kamyonetin işletme giderleri karşılığı konulmuştur. 5 nei maddedeki ihtiyacın da 22 000 lira ile karşılanabileceği tahmin edildiğinden 3 000 lira noksan olarak teklif edilmiştir.		
407	1 Geri verilecek paralar	50 000	50 000
	2 Mahkeme harçları	54 000	50 000
		<hr/> 104 000	<hr/> 100 000
	Bu bölümde derpiş olunan ihtiyaçların da daha az bir meblâğla karşılanabileceği tahmin edildiğinden 4 000 lira noksan teklif edilmiştir.		
412	Hastalıklarla savaş giderleri		
1	Hastalıklarla ve böceklerle savaş için lüzumlu ilâçlar karşılığı	15 000	1 000
2	İşçi gündelikleri	70 000	85 000
		<hr/> 85 000	<hr/> 86 000

Ormanlarımızı tahrip eden haşerelerin imhası için kullanılacak ilâçların nev'i, ve müessiriyet dereceleri Orman Fakültesi koruma ve entonoloji enstitüsünce tecrübe edilmekte olup bu tecrübelerden anlaşılacak sonuçlara göre ilâçlara savaş işlerine başlanacağından 1950 yılında bu maddeye konulan ödenekle ilâç satın alınmamış ve bu ödeneğin işçi gündelikleri maddesine nakli düşünülmüştür. Bu itibarla 1951 yılına ancak 1 000 lira konulmuştur. 2 nei maddedeki ödenek ise yapılan savaşın kes-

B. M.

1950 yılı
Bütçesi

1951 yılı
teklifi

me, temizleme ve böcek toplama suretiyle olması dolayısıyla fazla işçi çalıştırılmasına zaruret bulunduğundan kâfi gelmemektedir. Başlanılan işler ödenek olmaması yüzünden hızını kaybettiği veya durdurulduğu takdirde sarfolunan emekler boşa gideceğinden işlerin başlanılan tempo ile devam ettirilebilmesi mülâhazasıyla bu maddeye 15 000 lira fazlasıyla 85 000 lira konulmuştur.

416 Okullar ve yurt genel giderleri :

1 Orman Fakültesinde okutulan öğrencilerin burs giderleri	200 160	185 900
2 Orta orman okulu	105 000	60 000
	<hr/>	<hr/>
	305 160	245 900

Orman Fakültesinde okutturulan 143 burslu öğrencinin her birine ayda 100 lira, yılda 1 200, burs ve her öğrenciye senede 50 lira tetkik gideri olmak üzere beher öğrenci için 1 250 liradan ceman 185 900 liranın bütçeye konulması Millî Eğitim Bakanlığınca istenilmiş ve öğrenci adedi geçen yıla nazaran az olduğundan 14 260 lira noksan teklif edilmiştir.

Bolu Orta Orman Okulunun öğrenci sayısı 63 kişiye inmiştir. Bu itibarla konulan ödenek de ihtiyaca göre hesaplanarak geçen yıla nazaran 45 000 lira noksanıyla 60 000 lira teklif edilmiştir.

420 Teknik araştırma istasyonları ve denemeler giderleri :

1 Taşıt giderleri	2 000	500
2 İşçi gündelikleri	1 000	1 000
3 Başka giderler	4 000	1 000

Teknik araştırma istasyonlarının kurulması ve faaliyete geçilmesi için yapılacak deneme çalışmalarının daha az masrafla yürütülebileceği tahmin edildiğinden bu bölüme geçen yıla nazaran 4 500 lira noksan teklif edilmiştir.

421 Harita ve kadastro işleri

21 000

17 000

Sınırlama komisyonları adedinin azaltılması dolayısıyla bu hizmetin geçen yıla nazaran 4 000 lira tasarrufla görülebileceği anlaşıldığından 17 000 lira teklif edilmiştir.

423 3116 sayılı Kanununun 90, 91 ve 92 nci maddeleri gereğince yapılacak ödemeler

76 500

60 000

Bu bölüme 1950 yılında konulan paradan şimdiye kadar ancak 60 000 lira kadar ödeme emri verilmiş olduğu ve mevsim itibariyle masraf tahmin edilmediği cihetle 16 500 liranın tasarrufu mümkün görülmüştür.

425 Sınırlama

1 3116 sayılı ve 5653 sayılı Kanununun 12 nci maddesi gereğince yapılacak ödemeler	140 000	45 000
2 Taşıt giderleri	110 000	45 000
3 İşçi gündelikleri	88 000	50 000

B. M.

1950 yılı Bütçesi	1951 yılı teklifi
10 000	5 000
343 000	145 000

4 Başka giderler

Geçen yıla naran bu bölümün muhtelif maddelerinden 198 000 lira indirilmesi icap etmiştir. Bunun sebebi sınırlama komisyonları görevlerinin 5653 sayılı Kanunun hükümleri gereğince yeniden tanzimi lâzımgelmış olmasıdır. Bu itibarla tam teşekküllü komisyon adedi 5 e indirilmiş ve ihzari mahiyette faaliyet yapacak tam teşekküllü olmıyan 10 komisyon kurulmuştur. Bu sebeplede mezkûr komisyonların masraflarının azaltılması mümkün görülmüştür.

426

Amenajman

1 1508 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminat	70 000	95 400
2 Taşıt giderleri	125 000	180 000
3 İşçi gündelikleri	156 000	188 900
4 Başka giderler	45 000	154 400
	396 000	618 700

Amenajman harita ekiplerinde 40 mühendis çalıştırılacaktır. Her mühendisin tazminat yevmiyesi ortalama 6 lira olduğuna ve 6,5 ay çalıştığına göre 45 400 lira amenajman guruplarında da 55 mühendis çalışacağından yine ortalama her mühendise günde 6 lira hesabıyla 5,5 ayda 50 000 lira ki ceman 95 400 lira eder. Beher mühendis için at kirası günde 6 liradır. 40 mühendisin 6,5 aylık at kirası 40 000 lira ayrıca her mühendis için 2 mekkâre verileceğine göre her mekkârenin günlük kirası 6 lira olduğundan 160 günde 80 000 lira ki ceman 120 000 lira eder. Amenajman guruplarında da yine bir mühendis için hayvan kirası günde 6 liradır. 55 mühendisin ayda 25 gün çalışacaklarına göre 5,5 ay için ceman 47 000 lira ve her grup için 6 posta istihdamı lâzımgeldiğinden 11 grup için 11 asli postanın bir ay 30 gün hesabıyla çalıştırılacağına göre her o postaya günde 7 liradan 5,5 ayda 11, atlı postaya ödenmesi gereken 13 000 lira hesaplanmıştır. Bu suretle taşıt giderleri maddesine ceman 180 000 lira konulması icabetmiştir. 3 ncü işçi gündelikleri maddesine geçen yıla nazaran 32 900 lira fazla konulmuştur. Harita ekiplerinde bir mühendis için günde üç işçi, bir işçi için de ortalama 4 lira hesabıyla, 40 mühendis için günde 120 işçi ve 480 lira eder. 160 iş gününde ceman 80 000 lira ödenmesi lâzımdır. Amenajman grupları için ise bir grupta 5 mühendisten 4üne günde dört işçi ve iki adet kamp bekçisi hesabıyla günde 18 işçi ve her işçiye günde 4 lira verildiğinden 11 grupun 5,5 aylık iş gününde ceman 108 000 lira ki ceman 188 900 lira konulmuştur. 4 ncü başka giderler maddesine geçen yıla nazaran fazla konulan 109 400 liraya gelince :

B. M.

1950 yılı
Bütçesi

1951 yılı
teklifi

Harita ekiplerinde çalışacak 40 mühendis için 20 mühendis çadırıyla 40 mahruti çadır ihtiyacı vardır. Bu mühendis çadırı 800 lira olduğuna göre 20 çadır için 16 000 lira bir mahruti çadır da 200 lira üzerinden 40 çadır için 10 000 lira hesaplanmıştır. 30 aded (Nirengi rasat çadırı) 150 liradan 4 500 lira 40 hurç ve 40 portatif karyola 80 liradan 3 200 lira, 8 000 lira mutfak edevatı için, 1000 aded işaret bezi beheri 10 liradan 10 000 lira, her paftada 4 kule ve 26 sinyal olacağına göre beher kulenin çivi çimento ve saire masrafı ortalama 150 lira ve beher sinyal 3 lira hesabıyla ceman 680 lira, 130 pafta için ise 88 400 lira boyanma ve fotoğraf için filim malzemesi masarifi 1 600 lira ki ceman 90 bin lira konulmuştur. Amenajman grupları için de 10 mühendis çadırı için 8 000, 10 mahruti çadır için 2 500 ve mutfak edevatı için 2 200 lira hesaplanmıştır ki geçen yıla nazaran 109 400 lira fazlasıyla 154 400 lira konulmuştur.

427 Ağaçlandırma ve fidanlıklar.

1	1508 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminat	25 000	20 000
2	İşçi gündelikleri	780 000	730 000
4	Başka giderler	118 000	20 000
		<hr/>	<hr/>
		923 000	770 000

Mintaka orman fidanlıkları tesis etmiş ve buralarda fidan yetiştirme tevzi ve idame masrafları az çok sabit bir karakter arzutmeye başlamış bulunduğu cihetle bu hizmetlerin 1951 yılında daha az ödenekle gördürülebileceği tahmin edilmiş ve bu Bu bölüme geçen yıla nazaran 153 000 lira noksan ödenek konulmuştur.

451 Yayın ve propaganda işleri

1	Satınalma ve abone karşılığı	7 500	10 000
2	Başka her çeşit giderler	6 500	20 000
		<hr/>	<hr/>
		14 000	30 000

Bu bölüme geçen yıla nazaran 16 000 lira fazla konulmuştur. İdarenin günlük gazete ve dergi ihtiyacı ile kitap, bürosür ve ormancılığı ilgilendiren ecnebi neşriyatın takibi için geçen ve eski yıllarda konulan ödenek kâfi gelmemiştir. Diğer taraftan telif hakları satın alınacak ve meslekî kitaplarla yurt ormanlarını halka sevdirmek hususunda yapılacak afişler yazı, pul, kitap, filim, bürosür ve sairenin başka giderleri karşılığı olarak geçen bütçeye konulan 6 500 lira ihtiyacın beşte birini dahi karşılamadığından, bu bölüme geçen yıla nazaran 16 000 lira fazla ödenek teklif edilmiştir.

452	4489 sayılı Kanun gereğince staj için yabancı memleketlere gönderileceklerin yollukları ve başka giderleri	50 000	60 000
-----	--	--------	--------

B. M.

1950 yılı
Bütçesi

1951 yılı
teklifi

Halen Amerika'da stajda bulunan 6 orman mühendisinden 5 adedi 1951 yılında yurda dönecek ve bunların yerine yeniden 5 mühendis gönderilecektir. Ayrıca Marshall Yardım Plânından faydalanılarak 5 mühendis de 1950 sonunda gönderilecek ve bunlar da 1951 de yurda döneceklerdir. Fazla konulan 10 000 lira bunların yollukları karşılığıdır.

476	Kurs giderleri Kurs hizmetlerinin daha az para ile gördürülebileceği anlaşıldığından 3 000 lira noksanıyla 2 000 lira teklif edilmiştir.	5 000	2 000
505	Hükme bağlı borçlar Mahkeme kararı ile Hazineye ödenmesi gereken 211 735 liranın ödenmesini temin için geçen yıl bütçesine bu miktar fazla ödenek konulmuştur. 1951 yılı ihtiyacının 50 000 lira ile karşılanabileceği tahmin edildiğinden 200 000 lira noksan teklif edilmiştir.	250 000	50 000
602	Hazineye verilecek paralar Orman Genel Müdürlüğü tarafından Hazineye 5 000 000 liranın verilmesi mecburiyeti karşısında Devlet Orman işletmelerinin 1949 ve 1950 yılları kârları olup bakım memurları ücretleri karşılığı olmak üzere gelir tahminlerimiz arasına alınmış bulunan paralardan bu miktarının masraf bütçemizde (Hazineye verilecek paralar) unvanı ile gösterilmesine ve bu miktara tekbül eden bakım memuru kadrosunun ve masraflarının işletme bütçesine konulmasına zaruret hâsıl olmuştur.		5 000 000
901	Onarma işleri Genel Müdürlüğün merkez ve taşradaki binalarının küçük onarma ihtiyaçlarını karşılamak üzere geçen yıla nazaran 1750 lira noksan teklif edilmiştir. Mevcut keşif ve hesaplara göre ihtiyacın bu meblâğla karşılanabileceği anlaşılmıştır.	25 000	23 250
911	Kamulaştırma işleri	600 000	592 000
1	3116 ve 4785 sayılı kanunlar gereğince yapılmış ve yapılacak kamulaştırma karşılığı 4785 sayılı Kanun hükümlerine göre kamulaştırılması gereken ormanların şimdiye kadar tesbit edilmiş bulunan miktarı 800 parçadan ibaret olup bunlardan 357 parçası kıymetlendirilmiş ve taksit karşılığı olarak 1949 yılı bütçesiyle 587 873 lira ödenmiştir. Henüz muamelesi tekemmül etmemiş bulunan 443 parça ormandan bir kısmının tasarruf senetleri ihtiyaca salih olmadığından mahkemelerde ihtilâfları tetkik edilmekte ve bir kısmının da orman olarak vergiden mektum kaldığı anlaşıldığından Vergi Tadilat komisyonlarınca kıymet takdiri işleri takip edilmektedir. Bu itibarla 1951 yılı içinde dava ve kıymet takdiri işleri sona ermesi melhuz orman parçaları sahiplerine ödenecek taksitler ve 5653 sayılı Kanun gereğince bir kısım ormanların sahiplerine iadesi neticesinde taksit öden-		

B.	M.	1950 yılı Bütçesi	1951 yılı tekiifi
		mesine mahal kalmıyacağı göz önünde tutularak geçen yıla nazaran 8 000 lira noksan teklif edilmiştir.	
	2	190 000	1
		Fidanlık arazisi satınalma ve kamulaştırma giderleri Bu maddeye 1951 yılında ödenek konulmamış olması sel yataklarındaki arazi sahipleriyle bu arazinin kamulaştırılması bakımından mutabakat hâsıl olmamasındandır.	
921		Taşıtlar satınalma karşılığı	
	1	62 000	60 000
	2	6 000	1 000
		Motörlü taşıtlar satınalma karşılığı Motörsüz taşıtlar satınalma karşılığı Bölge orman fidanlıkları ve ağaçlandırma sahaları için 1951 yılında 3 kamyon ve 3 kamyonet satın alınacaktır. Bu itibarla geçen yıla nazaran 2 000 lira noksan teklif edilmiştir. Kayseri Bölge Orman Fidanlığı ihtiyacı için ise yalnız iki hizmet hayvanı alınacağından geçen yıla nazaran 5 000 lira noksanıyla 1 000 lira konulmuştur.	
922	2	4 000	3 600
		Mevcutlara ilâveten alınacak alet ve cihazlar karşılığı Bu ihtiyacın 3 600 lira ile karşılanabileceği anlaşıldığından 400 lira noksan teklif edilmiştir.	
924		Teknik alet ve cihazların satınalma ve onarılması	
	1	2 000	1 000
	2	5 000	1
	3	5 000	2 000
	4	5 000	200 000
	5	1 000	1 000
	6	7 500	5 500
	7	50 000	10 000
		Teknik araştırma motörlü ve motörsüz lâboratuvar malzemesi satınalma ve onarım bedelleri Sınırlama komisyonları adedinin azaltılmış olması dolayısıyla fazla alet tamirine ve yeni aletler satın alınmasına lüzum kalmıyacağından bu tertiplerden 5 999 lira tasarruf edilmiştir. Amenajman teknik aletleri de 1950 yılında tâmir ettirildiğinden ancak yeniden hâsıl olabilecek ârızaların tâmiri için geçen yıla nazaran 3 000 lira noksanıyla 2 000 lira konulmuştur. Ormanlarımızın amenajman haritalarının süratle aldırılması için Harita Genel Müdürlüğü ile iş birliği halinde faaliyete geçilerek teşkil olunan harita ekiplerinin mesaisi neticesi olarak havadan alınan fotoğrafların kıymetlendirilmesi için iki adet kıymetlendirme âleti alınmak üzere 180 000 lira ve beheri 4 000 lira kıymetinde olan nirengi teodoliti alınmak üzere 20 000 lira ki geçen yıla nazaran 195 000 lira fazla teklif edilmiştir. Ağaçlandırma teknik aletinin satınalma bedelleri için ise 2 000 lira noksanıyla 5 550 lira teklif edilmiştir. Teknik araştırma için şimdilik lâzım olacak motörlü motörsüz	

Bütçe gelirinin tahminine gelince

B. M.	Gelirin çeşidi	1951 yılı tahmini Lira
1	Devlet Orman İşletmelerinden alınacak tarife bedeli	7 043 000
	Bu meblâğın ayrıntıları şunlardan ibarettir :	
	a) Resmî dairelere artırmalı tomruk satışlarından	3 288 000
	b) Maden direği satışından	150 000
	c) 10/1 tarifeli köylü zatî ihtiyacı satışından	75 000
	ç) Resmî daireler ve piyasa ihtiyacı için kereste satışından	1 120 000
	d) Devlet Demiryolları ve Bayındırlık Bakanlığı travers satışından	80 000
	e) Elektrik ve tel direği satışından	120 000
	f) 10/1 tarifeli köylü zatî ihtiyacı odun satışından	510 000
	g) Köylü pazar satışı ve piyasa ihtiyacı için odun bedelinden	1 700 000
		7 043 000
2	1950 yılında bakiye tarife bedeli	3 851 863
	Eski yıllardan Devlet Orman İşletmeleri Genel giderlerinden genel müdürlük payı artıkları.	0
	Genel müdürlük teşkilât kadrolarına dâhil olup Devlet Orman işletmelerinde hizmet gören memurların aylık ve ücretleri karşılığı olarak bu bölüme konulup katma bütçeye ödenmekte olan paraların ödenmesi Teşkilât Kanunu hükümleriyle telif edilmediğinden 1950 yılı Bütçesinin bu bölümünde gösterilen meblâğ eski yıllardan bütçenin gelir cetvelinde gösterilmiş henüz ödenmemiş bulunan meblâğı teşkil etmiş ve bu miktar da 1950 de tamamen ödenmiş olduğundan bu bölüme gelir tahmin edilmemiş ve bu bölüm kaldırılmıştır.	
	Devlet ormanlarında eldeki sözleşmelerle yapılacak tahsilât	0
	Devlet Orman işletmelerinin teşekkülünde evvelki zamanlarda yapılan sözleşmelerle tahsil ve iradı icabetmiş olan meblâğı göstermek üzere bu bölüm açılmış idi. Mez-kûr sözleşmeler tasviye edilmiş ve yapılacak tahsilât da kalmamış olduğundan bu bölüm kaldırılmıştır.	
3	Devlet Orman işletmelerinde tahsil edilmiş olup genel müdürlüğe ödenmesi gereken muhtelif gelirler.	1 723 795
	Devlet Orman işletmelerinin kuruluşlarından beri ormanların idare ve işletmeleri her türlü orman emvalinden mütevellit varidat Devlet Orman işletmelerince tahsil edilerek muayyen hesaplara alınmakta ve Genel müdürlüğe ödenmektedir. Bu itibarla muhtelif tarihlerde işletmelerce tahsil edilip genel müdürlüğe alacak kayıt edilmiş olan bu gelirlerden mütevellit 1 493 633 lira ile orman koruma teşkilâtının lâğvı dolayısıyla genel müdürlükçe orman işletmelerine devrolunan demirbaş eşya bedeli olan 230 161 lira ki, ceman 1 723 795 lira 1951 Bütçesinin gelir tahminleri arasına alınmıştır.	
4	Devlet Orman İşletmelerinin 1949 yılı kârı	3 976 211
5	Çeşitli gelir	55 000
	1950 yılı Ağustos ayının 15 ne kadar elde edilen gelire nazaran 1951 çeşitli gelir bödümü 55 bin lira olarak tahmin edilmiştir.	

B. M.

Gelirin çeşidi

6	<p>Devlet Orman İşletmelerinin 1950 yılı muhammen kâr:
Devlet Orman İşletmelerinin kuruluşundan beri ormanların işletmesinden elde edilen kârlar döner sermayeye eklenmekte ve bu suretle genel sermayenin takviyesi sonuna gidilmekte idi. 1951 yılında görülecek hizmetlerin artmış olması ve mahiyetleri itibarıyla bunların tehirleri mümkün görülmesi yüzünden gider tahminleri geçen yıla nazaran fazlaşmıştır. Diğer taraftan tamamen bir âme hizmeti olan ormanların bakım işlerinden çalıştırılmakta olan bakım memurlarının katma bütçe dâhiline alınması zaruri görülmüş ise de Hazineye 5 milyon lira verilmesi mecburiyeti karşısında bunlardan ancak 350 adet 175 lira ücretli ve 330 adet 130 lira ücretli bakım memuru kadrosunun bütçenin «D» cetveline alınması mümkün olmuştur. Bunların ücretleri ile emekli keseneklerini, giriş ve artış farklarını ve % 1 ek karşılıklarını ve Hazineye verilecek paraları karşılamak üzere Devlet Orman İşletmelerinin 1949 yılı blâncosuna göre elde edilen kârla 1950 yılı muhammen kârının döner sermayeye eklenmiş olarak katma bütçenin 1951 yılı gelir tahminleri arasına alınması mecburiyeti hâsıl olmuştur.</p>	2 696 270
7	<p>Orta Orman Okulları
Orta Orman Okullarına alınacak talebe miktarı az olduğundan geçen yıla nazaran 450 lira noksan tahmin edilmiştir.</p>	3 000
8	<p>Müsadereli mallar satışı
Ormanların korunması ve kaçakçılığın takibi, bunlardan müsadere edilen malların idaresi ve satışı işleri Devlet Orman İşletmelerine verilmiştir. Ancak bahsedilen müsadereli malların satışından elde edilecek paralardan masraflar düşüldükten sonra kalan bakıyelerin kanun hükmü gereğince Genel Müdürlüğe devri lâzımgeldiğinden İşletmelerce Genel Müdürlüğün alacak hesabından toplanmış olan bu paralar da 1951 bütçesinin gelir tahminleri arasına alınmıştır.</p>	1 710 695

Rapor

27 . I . 1951

Orman Genel Müdürlüğünün 1951 Bütçe Kanun tasarısı hakkında Bütçe Komisyonu raportörü müta-lânamesi

Büyük Millet Meclisi Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Orman İşleri Genel Müdürlüğünün 1951 Katma Bütçe Kanun tasarısı ve bağlı gider ve gelir cet-velleri incelendi.

Genel Müdürlüğün biri katma, öbürü döner sermayeye ait olmak üzere iki bütçesi vardır. Aşağı yukarı aynı mahiyette olan gelirlerinden bir kısmı katma bütçeye mal edilerek bunu karşılıyan mas-raflarla birlikte Büyük Millet Meclisinin mürakabesine sunulmakta, diğer gelir ve giderler ise işlet-me bütçesine alınarak bu bütçe Umum Müdürlükçe tanzim, tasdik ve tatbik olunmaktadır. 1950 se-nesinde katma bütçe 15,8 milyon, işletme bütçeleri ise 74 küsur milyon olmasına göre Devlet orman işlerinin ancak beşte birinin millî murakabeye tâbi tutulduğu anlaşılır.

Bir taraftan aynı mahiyette olan bir işin ancak küçük bir kısmının millî murakabeye tâbi tutul-masındaki garabet ve doğurduğu şayanı esef neticeler, diğer taraftan 14 seneden beri tatbik edilen Devletçi orman rejiminin memlekette yarattığı büyük aksülameller ve millî iktisadiyatımızda açtığı mühim rahneler dolayısıyla Orman Genel Müdürlüğü Bütçesini tetkiki sırasında orman işlerinin bugüne kadar geçirdiği safhalar ve tatbikat hakkında bir inceleme yapmak uygun görülmüştür.

Tatbik edilen orman rejimi

Bütün ormanların Devlet elinde olması ve Devlet tarafından işletilmesi rejimi 18 . XII . 1937 tarihinde yürürlüğe giren 3116 sayılı kanunla başlar. Bu kanun ormanları muhtelif katagorilere ayırarak bunlardan Devlet ormanlarının Devlet tarafından işletilmesini emretmekte, umuma mah-sus veya hususi ellerde bulunan ormanların işletilmesini kanun hükümleri dâhilinde serbest bı-rakmakta idi. Bu serbestliğe rağmen mezkûr kanunda koyu bir Devlet inhisarcılığı fikrinin hâ-kim olduğu da gizlenememişti. Vakaa umuma mahsus veya hususi ormanlar Devlete geçmiyorsa da bunların işleticileri veya sahipleri Devlet ormanlarında hiçbir surette tatbik edilemeyen ağır ko-ruma ve idare mükellefiyetleri altında bırakılmış Devlet orman idaresi bunlar hakkında en titiz bir kontrol tatbik eder, âdeta çalışmalarına imkân bırakmazdı. Nihayet Devlet, küçük de olsa kendisine en ciddi rekabet yapmakta olduğunu gördüğü hususi orman işleticilerini ve sahiplerini katî şekilde ortadan kaldırmak istemiş ve 13 . VII . 1945 te yürürlüğe giren 4785 sayılı Kanunla köy ormanları da dâhil olduğu halde hususi bütün ormanlara el koymuştur. Sözü geçen kanunun birinci maddesinde: «Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte varolan gerçek veya tüzel özel kişile-re, vâkıflara ve köy, belediye, özel idare, kamu tüzel kişiliklerine ilişkin bütün ormanlar bu ka-nun gereğince devletleştirilmiştir. Bu ormanlar hiçbir işlem ve bildirime lüzum olmaksızın Devlete geçer.» denmektedir.

Muhtelif tarihlerde esas hükümlerine taalluk etmeyen tadiller ve eklemelerle bâzı değişiklik-lere uğrıyan bu iki kanun 1937 senesinden beri devam edip giden orman rejiminin esasını koymuş bulunmakta ve bu suretle Türkiye ormancılığında bütün şahsi mülkiyet hukuku Devlete ait olan rejimlere has, mutlak bir devletçilik tatbik edilmiş bulunmaktadır.

Orman rejiminin neticeleri

14 seneden beri tatbik edilen bu orman rejiminin ne neticeler verdiğini kısaca belirtmek su-

retiylo bu sahada millî menfaatleri baltalıyacak şekilde irtikâp edilmiş hataların umumi efkâr önüne toplu bir bilânçosunu arzetmeyi vazife addettik.

Ormanların Devlet elinde bulunarak onun vasıtasıyla işletilmesi prensibi, zâhiren, süratle mahv ve harap olmakta olan memleket ormanlarını bu feci durumdan kurtarmak, tamamen bakım-sız olan ormanlarımızı ıslah etmek, ormanlarda ve orman olmiyan şahalarda yeni ağaçlamalar yapmak, büyük sermayeye ihtiyaç gösteren orman işletmecisi içinde ileri teknik vasıtalar kullanmak suretiyle hazırlama ve taşıma maliyetlerinde Garp memleketlerinde olduğu gibi ucuzluk sağlamak ve nihayet katiyatı ormanların korunması ve devamlılığı prensibine uygun şekilde tanzim ve idare etmektir.

Halbuki 14 senelik devletçi orman rejimimizde bu hedefleri hiçbiri sağlanmamış, bilâkis yukarda belirtilen prensiblerin tamamen aksi neticeler istihsal olunmuştur.

Şöyleki :

1. Ormanların mahv ve harap olmasına Devlet mâni olamamış, aksine olarak tatbik ettiği rejim dolayısıyla ormanlardaki tahribat, evvelki devrelere nazaran, hattâ çoğalmıştır.

Orman işletme inhisarının Devlete geçmesi işletme tekniğinde ve vasıtalarında esaslı hiçbir yenilik getirememesine mukabil eski teknik ve vasıtaların kullanılması dolayısıyla bu masraflar mühim nispette artmış, bundan maada tarife bedelleri, masraf hissesi gibi namlarla tahsil olunan ve orman malları fiyatlarına akseden çok fahiş resimler, kereste ve diğer orman hasılatı fiyatlarını son derece yükseltmiş ve gerek bu sebeplerden ve gerek geçimlri ormana bağlı milyonlarca vatandaşın ve bunların elde edeceği malları istihlâk mecburiyetinde olan bütün memleket müstehlik halkının hayatları ve ihtiyaçları düşünülmeden konan ve tamamen kifayetsiz müeyyidelere ve tedbirlere bağlanan yasaklar dolayısıyla hem kaçakçılık ve orman tahribatı ve hem de orman suiistimalleri hesap edilemeyecek kadar çoğalmıştır. Kaçakçılığın ne dereceye kadar inkişaf ettiğine ait bir fikir vermek üzere İşletmelerde ve Genel Müdürlükte yapılan soruşturmalar neticesinde kaçakların halen tamamı Devlet elinde olan ormanlarda işletmelerin yaptıkları katiyatın tahminen iki misline balığ olduğunu belirtmek kâfidir. Yangınlar ve diğer şekillerle bir o miktar orman sahasının harap olmakta bulunduğu göz önüne alınırsa ormanların tamamen Devlet elinde bulunarak işletilmesinden doğan neticenin fecaati daha iyi anlaşılmiş olup.

2. Hususi ormanların kamulaştırılmasına ait 4785 sayılı Kanununun tatbiki, gerek bu orman sahibi ve işleticileri ve gerek bunlardan istifade eden köylü vatandaşlar üzerinde son derece büyük bir aksülamel ve mukavemet doğurarak, tesbit edilen ve Orman Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe gerekçesinde belirtilen rakamlara göre, mezkûr kanunun yürürlüğe girdiği 1945 senesinde 165 307 hektarlık ve 34,5 milyon lira kıymetinde ormanın yanmasına sebep olmuş ve bu hazin durum 1946 senesinde de az çok devam etmiştir. Şurasını unutmamak icabederki, orman teşkilâtımız ormanlarda vâkı yangınları ve tarla açmak için yapılan mevzii yangınları tamamen tesbit edememekte olduğundan yangınlara ve yaptığı zararlara hakikatta eldeki rakamlardan daha kabarık olduğuna şüphe edilemez.

3. Orman korunmasına ait mevzuata ve bunun tatbikatına gelince :

26. IV. 1937 tarihli ve 3157 sayılı Kanunla ormanların muhafazası askerî kıtalara verilmiş ve bu muhafaza rejimi 3. VII. 1945 tarihine kadar takriben 8 sene devam ettikten sonra 4767 sayılı Kanunla kaldırılarak muhafaza işleri sivil orman teşkilâtına, yani doğrudan doğruya Orman Genel Müdürlüğüne bırakılmıştır.

Askerî muhafaza teşkilâtının ormanlarda yeni tahriplere yol açtığı, orman mevzuatına ve hususiyetlerine vâkıf olmiyan ve bâzı bakımlardan sorumsuzlukları aşikâr bulunan ve askerî mükellefiyet müddetlerini geçirmek ödeviyle mükellef oldukları için memuriyetleri muvakkat müddet-

lere inhisar eden askerî elemanlardan bu sahada faydalanılmadığı görülmüş ve muhafaza işi sivil orman bekçilerine ve bakım memurlarına devredilmiştir.

(Umuma mahsus) veya (hususî) ormanların muhafazasında 3116 sayılı Kanunun 51 ve 52 nci maddelerinde her bin hektarda bir bekçi ve her beş bekçi için bir bekçibaşı olmak üzere beş bin hektarlık sahada altı kişi kullanmak mükellefiyeti konmuştur. Bu esasa göre Devlet ormanlarının muhafaza kadrosu tesbit edilecek olursa memlekette takriben on milyon hektarlık orman sahasının korunması için 12 bin kişiye ihtiyaç olduğu neticesine varılır. Halbuki orman bekçiliği vazifesini gören bakım memurlarının kadrosu 1945 senesinde 4 483, 1951 senesi işletme kadrosuna göre 4558 adedini geçmemekte olmasına nazaran yukarıda belirtilen esasa göre üçte bir mevcutla ormanların muhafaza edilmekte olduğu anlaşılır.

Bu noksan kadro durumuna ilâveten orman kaçakçılarını yakalayacaklara hiçbir ikramiye verilmemesi ve bazan silâhlı gruplar halinde de yapılan kaçakçılığı önlemek imkânsızlığı gibi sebepler karşısında bakım memurlarının ve alâkalı orman memurlarının ormanlarda bulunmaktan ziyade yol kavşaklarında kontrolü tercih ederek bunlardan bâzılarının sulh ve anlaşmak yollarına başvurmaları da muhafaza gayesini bozan âmiller arasında mütalâa olunabilir.

Muhafaza teşkilâtına ehemmiyet verilmemesi bütçe imkânsızlığından doğmamış olup misal olmak üzere, işletmelerin birçok lüks ve israf sarfiyatına rağmen 16 milyon liraya yakın kâr elde edildiği ve 743 aşçı ve 875 hademe ve 116 bahçıvan kullanıldığı 1945 senesinde yalnız 4483 bakım memuru ile iktifa ettiğini dikkat ve ibretle belirtmek yerinde olur.

4. Orman içinde yerleşmiş ve geçimleri ormancılığa inhisar etmiş olan köylü vatandaşlarımızın durumuyla alâkadar olunmamış, bunların tarla açmak ve hayvanlarını beslemek maksadiyle yaptıkları tahriplerin önü alınmamıştır.

3116 sayılı Orman Kanununun 18 nci maddesinde orman içindeki veya beş kilometre civarındaki köylülere kereste ve tomruk verileceği hakkındaki hükmün 24 . III . 1950 tarihinde kabul edilen 5653 sayılı Kanunla on kilometreye çıkarılması ormancı olmıyan köylülerin de ormana gitmelerini ve öteden beri bu işlerde çalışan köylülerin nevama muhafazasında bulunan ormanların büsbütün tahribini intaç etmiştir.

5. Devlet Orman inhisarının tatbik edildiği 14 sene zarfında ormanların ıslahı için esaslı hiçbir faaliyet sarfolunmamış; temizleme, ağaçlandırma, teknik araştırma ve hastalıkla mücadele işleri için yapılan sarfiyat her iki bütçe masrafları için de lâşey mesabesinde kalmıştır.

Ormanların bakımsızlığı her yerde görülmektedir. Ormanlara ârız olan ve ağaç neslinin yeniden üremesine ciddi engel teşkil eden parazit nebatlar ve bunların arasında orman gülü denen rodedandron isimli nebatla hiçbir mücadele yapılmamaktadır. Haşerat için de durum aynıdır. Ormanlarda bu paraziter nebatlar ve zararlı haşerelerle mücadele işi ve ormanların tahripten korunması aynı zamanda katiyatın fennî esaslara göre yapılmasına bağlıdır. Bu noktalar da temin olunamadığı için mücadele işi adeta terk edilmiş bulunmaktadır.

6. Katiyatta fennî esasların göz önüne alınmadığı ve alınmadığı ve bu yüzden orman işletmelerinin kesim suretiyle de ormanları tahribe vesile oldukları bir vâkıdır. Teşkilâtın içinde ormancılık tekniğine vâkıf birçok kıymetli elemanlarımızın bulunmasına rağmen onların da müteessir olduğu bu vâkıyanın ne gibi sebeplerden olduğunu araştırmak dikkate şayan neticeler vermiştir. Filhakika Devlet orman işletmelerinin kurulması zamanından bugüne kadar ormanlar Devlet elinde munhasıran kârlılık prensibine göre işletilmiş ve orman servetimiz işletmelerin, ilerde izah olunacak, insafsız ve hudutsuz şekilde yaptıkları lüks ve israflarına karşılık teşkil etmiştir.

Katiyat ormanların fennî şekilde korunması prensibine göre ayarlandığı takdirde işletmelerin matlup kazanç elde edilemeyeceği aşıkâr olduğundan en verimli istismar şekline başvurulmuştur.

Bu arada ormanlarda daha masraflı olan ferahlandırma kesimleri yapılacak bu suretle elde edilecek hasılatın, meselâ, seliloz sanayiinin muhtaç olduğu nispeten körpe ağaçları kargulamaya tahsis edilmesi mümkün ve zaruri iken bu cihet ihmal olunarak bu sanayide dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş şekilde kerestecilik tomruklar istihlâk edilmiş, bu suretle hem ormancılığımız ve hem de kâğıt sanayimiz büyük darbeler ve zararlar karşısında bırakılmıştır.

Gayrikanuni kesimler neticesinde onarmalarda (devrik) denilen yıkık ağaçlar çoğalmış, bâzı işletmeler kesimlerden ziyade bunları işlemekle iktifa etmişlerdir.

Nakil masraflarının pahalılığı düşüncesiyle, ormanların sapa ve uzak yerlerinde kesilmesi gereken ağaçların olduğu gibi çürümeye terkedildiğini ve gelir sağlamak mülâhazasıyla kesimi kolay yerlerde Devlet baltasının ormanlarda kaçakçı baltası gibi zarar verdiğini ıstırapla ifade etmek bir hakikat olur. Bu durumun bir sebebi de tarife bedellerinin Orman Kanununun ve nizamnamesindeki esaslara aykırı olarak bir ormanın ne tarafından kesilirse kesilsin her ağaç için aynı oluşudur. Nizamname hükmü aynen tatbik edilerek kesim ve nakil masrafları daha fazla olan uzak bölgelerdeki ağaçlardan bu masrafların fazlalığı nispetinde daha eksik bir tarife bedeli alınsa idi, ormanların bu bakımdan tahribi bir miktar önlenebilirdi.

Harb senelerinde munhasıran kendi ormanlarımızda temin edilmesi icabeden maden direklerini süratle elde etmek maksadiyle yapılan gayrifennî katiyatı da bu mevzuda ibret ve teessür verici bir vakıa olarak kaydetmek lâzımdır.

7. Devletin orman işletmeciliği kesimde, nakil ve istifte modern teknik vasıta ve usullerin tatbikına yol açması ve bu sistemin birçok mahzurlarına rağmen ancak bu bakımdan müdafaası mümkün görülmesine rağmen, 14 senelik orman rejimimizde, bu cihet tamamen denecek şekilde ihmal olunmuştur. Bugün Devlet orman işletmeleri içinde, eski Belçika Şirketinden elkoyma suretiyle alınan Ayancık İşletmesi müstesna olmak üzere, diğerlerinde, hemen hiç bir teknik vasıta tatbik olunamamakta, kesim ve nakil işleri eskiden olduğu gibi köylü emeği ve vasıtalarıyla yaptırılmaktadır.

Bir ormanın muhafazası ve fennî şekilde işletilmesi evvel emirde Orman İşletme Müessesesinin oraya modern tekniği sokması ile mümkün olur. Ormanların işletme masraflarını son derece azaltacak ve verimliliği çoğaltacak olan bu cihet kaçakçılığı da önliyecek en müessir vasıtaadır. Çünkü teknik kesim ve nakil vasıtalarına malik olan ormanlarda bu vasıtalara malik olmayan köylülerin kaçakçılık yapmalarına da maddeten imkân bulunamaz.

1950 yılı sonundaki defter kıymetlerine göre işletmelerin sabit kıymetleri yekûnu 32 917 640,08 liraya baliğ olmakta idi, bu miktarın yarıdan biraz fazlası 16 594 715,67 lirası binalara ve 1 656 503,58 lirası arsa arazisine ait olmak üzere bina ve arazi yekûnu kıymeti 18 251 219,25 liraya baliğ olmakta idi. Bundan maada işletmelerde mecmuu kıymeti 8 516 741,23 liralık da dekovil vardır ki bunun 1 138 364,96 lirası Ayancık 'da bulunduğu göre 14 sene zarfında yeniden yapılan dekovil hatlarının kıymeti yekûnu 7 378 375,17 liraya baliğ olduğu anlaşılır. Bu kıymet yekûnunun içinde, miktar itibariyle değil, fakat işletme değeri bakımından en mühimmi Ayancık'dadır. Yapılan dekovillerin işletmecilik bakımından değerleri Ayancık işletmesiyle kıyaslanamayacak kadar düşüktür. Ve bir kısmı işe yaramamaktadır. Bununla beraber bir tarafa Devlet Orman İşletmelerini öbür tarafada hususi teşebbüs mahiyetinde kurulmuş olan Ayancık İşletmesini ele alırsak 14 sene içinde bütün Devlet ormanlarında bina ve dekoviller haricinde:

Yol, köprü olarak	419 876,41 Lira
Sair teçhizat olarak	465 694,33 »
Muhtelif teçhizat olarak	317 574,64 »
İstif rampa olarak	10 375,14 »

Yekûn 1 213 520,52 lira sarfedilmiştir.

Kereste fabrikalarındaki makineler hesaba alınmamıştır. Belçika Şirketinden el konarak alınan Ayancık İşletmesinde de dekovil hariç

Yol, köprü olarak	64 236,35 Lira
Muhtelif olarak	201 354,18 »
İstif ve rampa olarak	68 977,00 »
Tahmil ve tahliye olarak	12 556,00 »
Havai hat olarak	940 319,75 »

Yekûn 1 290 942,98 liralık tesisat vardır.

Ayancık İşletmesindeki sabit kıymetlere yeni olmadığı için düşük fiyatlar konduğu ve diğer işletmelere ait tesislerin bilhassa ithal eşya fiyatlarından çok yükseklik kaydedilen harb senelerinde tedarik edildiği düşünülürse el konan bir şirket işletmesindeki tesislerin diğer bütün Devlet Orman işletmelerindeki mevcutlardan fazla olduğu anlaşılır.

İşletmelerde ağaçların kesilmesi, nakli ve istifi hususunda da eski usuller tatbik olunmakta ve bunlardan, meselâ, köylünün tomrukları nakledden ağacın üzerinde arabaya yerleştirilmeye üzere yerler açarak tomruğa zarar vermesi gibi eskiden alışılmış usulleri basit usuller ve vasıtalarla önlemek şeklinde küçük işler bile ancak son zamanlarda ele alınmış bulunmaktadır.

8. Bütün bunlara rağmen hemen hiçbir modern vasıtası olmayan köylü baltası ve arabası ile tamamen eski usullerle kesim ve nakliyat yapılan işletmelerde, belki dünyanın hiçbir orman işletmesinde görülmiyecek şekilde, fuzuli ve lüks binalar yapılmıştır. Belçika Şirketinin elkonan Ayancık İşletmesi bu bakımdan çok mütevazî, fakat işe çok yarıyan binalara maliktir. Devlet Orman işletmelerinde lüzumsuz ve tamamen lüks mahiyetteki bu binaların içi lüks ve israfın şahaser nümunesi olmaya yakışan eşyalarla doldurulmuş ve iktisadi faydası ve işletme ile alakası olmayan birtakım tesisler meydana getirilmiştir. 1950 senesi ortalarına kadar yapılmış olan hiçbir bina iptidai bir zihniyetin mahsulü olduğuna şüphe olmayan, bu lüks ve israf selinden kurtulamamıştır. İşletme müdürlük ve bölge şeflik binaları muayyen bir tipe göredir ve çalışılan işe yakışmayan büyük ve lüks yapılarıdır. Bunlardan çoğu şehir ve kasabalara kilometrelerce uzaktır; işgal ettikleri arazileri ihtiyacın birkaç misli üstündedir; lojman ve diğer binalar da aynı şekildedir. Bunların içinde, meselâ, Kızılcahamam civarında birçok evlerden müteşekkil küçük bir kasaba halinde koru bölge şefliği, Devlet Reisinin icabında oturması için yapılmış orman sarayı, biraz daha ilerde bugün metruk duran 15 binadan müteşekkil bir bölge şefliği ve suyu nereden geleceği tesbit edilmeden hidrolik kuvvetten faydalanmaya göre kurulmuş bir fabrika binası Abant Gölü kenarındaki orman sarayı, halkı, müstehlikleri ve Devlet Hazinesini insafsız ve haksız şekilde istismar ederek meydana getirilmiş lüks ve israflara nümune olarak gösterilebilir.

Ankara civarında Kızılcahamam Devlet Orman İşletmesinde 1946 senesi sonuna kadar inşaatı bitirilmiş olan binalar için, son derece lüks demirbaşlar haricinde, yalnız inşaatı 2 890 159,99 lira sarfedilmiştir. Bu binalar içinde 152 180 liralık idare binası, 330 891 liralık ikametgâh olarak kayıtlı büyük orman evi gibilerinden maada 9 503 liraya bir bekeçi kulübesi, 15 861 liraya bir kümes 42 500 liraya bir tavla (ahır), 23 523 liraya da bir garaj yapılmış olduğunu misal olarak kayıt edersek yapılan israfın âzametini hakkında bir fikir vermiş oluruz. Tarsus'taki okalıptüs koruluğu sahasında mahallî malzeme ile yapılmış ve üzerleri sıcak memleketlerde tatbik edilen usule göre sazla örtülmüş olan ucuz binaların o zamanki umum müdürlükçe ormancılığın şerefiyle mütenasip görülmemesi dolayısıyla verilen emirler üzerleri derhal marsilya kiremitleriyle örtüldüğünden bunlar hem bu sıklıkla çekemiyerek çökmüş ve hem de tepelerine vuran sıcak dolayısıyla oturulamaz hale gelmiş olduğu teessürle müşahade olunmuştur. Ormanların içinde ve dağ başlarında dahi odun ve mahallî malzemedan faydalanılmak ayıp sayılmış ve buralarda tuğla, fayans gibi malzemeler israfı ile muhteşem binalar meydana getirilmiştir. Şurası da kayda şayandır ki iş

letmelerin ve bölge şefliklerinin yeri daima iş bölgelerinden ve istasyon ve kasabalardan uzak ve hâli sahalarda intihap olduğundan buralara dökülen milyonlar hakiki kıymetlerinin çoğunu yapıldıkları zaman dahi kaybetmiş durumda idiler. Orman binalarının içinde o derece lüzumsuz lüks eşya vardır ki bunların ne maksatla tedarik edildiğini anlamak cidden güçtür.

Yapılan binaların maksada uygun olmaması ve esasen inşaatın pahalı olduğu senelerde fahiş fiyatlarla ve karışık usullerle yapılmış bulunması itibariyle, 16,5 milyon lira gibi muazzam bir para heba edilmiş olmasına rağmen, bu binaların birçoğları idareye bir bâr ve külfet yüklemekten başka bir şeye yaramamakta ve hakiki ihtiyacı karşılamak için yeni binalar yapılması zarureti bile hissedilmektedir. İktidar değişmesinden sonra yapılmaya başlanan binaların mütevazı ve maksada uygun olmalarına bilhassa dikkat olunduğunu da burada memnunlukla kaydetmek isteriz.

9. Orman işletmeleri binaları itibariyle olduğu kadar işletmede de lüks ve israfa her sahada örnek teşkil etmiştir. 1945-1946 senesinde mevcut 121 işletmede, müdür mühendis ve saire gibi katma bütçeden maaş alan memurlardan ve aynı zamanda işçi ve saire gibi muvakkat hizmetlilerle ormanlarda bilfiil çalışan memur ve bekçilerden maada işletme daimi kadrosunda 3175 memur ve muhasip, 212 avukat, 112 sıhhiye memuru, 482 telefoncu ve santralci, 734 aşçı evet yanlış değil 734 aşçı, 875 hademe, 116 bahçıvan, 114 nalbant, 809 seyis, 415 postacı bulunduğunu, bunlardan maada bine yakın diğer müstahdemlerinde bilfiil orman koruma ve işletme işlerinin dışında kadrolarda yer almış olduğunu düşünürsek yapılan teşkilâtın ve masrafların büyüklüğü daha iyi anlaşılmış olur.

Bittabi bütün bu binalar ve teşkilât için yapılmış masraflar da aynı taşkın israf prensibi altında cereyan etmiş ve her sahada, fakir halkın sefaleti ve Hazinenin istismarı pahasına, ormanlarda yapılan bu süiüstimmaller âmmenin bu idareye ve hattâ Devlet idaresine karşı gayz ve nefretini artırmıştır.

Kanaatimizce orman işlerindeki Devletçiliğin memlekette yarattığı en fena netice bu olup orman içinde yıllık gelirleri, nüfus başına yapılan vasati hesaplara göre 40 lirayı geçmeyen bedbaht ve fakir vatandaşlarımızın ellerindeki mütevazı geçim imkânlarını da alarak, onları hayatlarını idame için kaçakçılığa ve Devlet kanunlarına karşı muhalefete zorlayan sebebin başında bu hudutsuz lüks ve israfın bulunduğuna şüphe yoktur.

Eğer Türk halkı Devlette ve memurda bir fedakârlık görse idi ve Devlet ormancılığımızın bir milî kalkınma hareketi şeklinde devam ettiğini anlarsaydı, kendi mahrumiyetine rağmen, ormanları tahrip etmez ve bu dâvaya hattâ bütün varını ve yoğunu verirdi. Halbuki gözünün önünde kendi sefaletiyle istihza eden ve halkı hiçe sayan bir istismar zihniyetin mevcut olduğunu görünce ve hayatı zorlatınca kaçakçılık yaptı. Durum böyle olduğu için yüzbinlerce vatandaşa kaçakçı damgasını basan ve birçoğlarının hayatlarına mal olan hareketlerde hakiki mesulün vatandaş değil Devlet olduğunu ve orman içinde ekseriya mâsumların cezalandırıldığını kabul etmek lâzımdır.

10. Hakiki mânâde millî mürakabenin olmadığı devirlere ait olan bu lüks ve israfa imkân veren başlıca sebep Orman İdarelerinin bütün bu masraflarını tarife bedelinden maada masraf hissesi olarak orman hasılatına zam edebilmek hakkındaki mutlak salâhiyeti ve Devlet tarafından verilmiş bir inhisarın hiçbir kontrole tâbi olmadan tatbik edilebilmesiydi. İşletmelerin 1943 - 1944 senesinde 3,5 milyon lira civarında olan tarife bedelleri tahsilâtı bir sene sonra 6,5 milyona çıkmış ve 1945 - 1946 da ise 11 milyon 200 bin lirayı geçmiştir. Ağaçların dikili kıymeti karşılığı satılan bu bedel haricinde orman işletmesi kesim, imal ve nakil için ödediği yüksek bedelleri, mallarının satış fiyatlarına zammederek tahsil ettiği gibi bir de ayrıca bütün masraflarını karşılamak üzere (tevzi masraf hissesi) isminde yersiz bir resim almaktadır.

Netekim idare vasati olarak :

1945 - 1946 senesinde 1 M³. kereste veya ağaca 20.64 lira

1947 senesinde 1 M³ kereste veya ağaca 25.25 lira

1948 senesinde 1 M³. kereste veya ağaca 36.18 lira

1949 senesinde 1 M³. kereste veya ağaca 28.42 lira

1950 senesinde 1 M³. kereste veya ağaca 34.01 lira

Masraf hissesi hesaplanmış ve bunları tarife bedellerine zammetmiştir. Aynı zamanda yüzde on da orman koruma karşılığı alınmaktadır. Bütün bunlar tarife bedeline zammedilirse bir metre küb keresteye düşen sadece resim miktarı, ormanların Devletleştirilmesinden evvel, meselâ 1940 senesinde, İstanbul piyasasında satılan mamul kereste fiyatlarından bile çok fazla olduğu görülür.

Halbuki yukarda belirttiğimiz veçhile kesim, imar, ve nakil Devlet İşletmeleri tarafından yapıldığı için zaten fahiş rakamlara baliğ olmakta ve bunlara ayrıca istif yerlerinden istihlâk piyasalarına kadar nakil ve malları muhafaza etmek masraflarından maada tüccar kârı ve diğer masraflar da eklenmesi icabetmektedir. Bu itibarla Devlet Orman İşletmeciliği memlekette kereste ve orman hasılatı fiyatlarını, lüzumsuz lüks ve israfı dolayısıyla, artırmış ve bu artış da hem memlekette havat pahalılığını ve hem de ormanlarda kaçakçılık ihtirasını çoğaltmıştır.

11. Devlet ormancılığı safhasında bir taraftan vatandaşları, öbür taraftan da Hazineyi ızzar ve istismar eden birçok hareketler olmuş ve bunlara hem ormancılıkta yukardan beri hulasaten belirtilen, sakat devletçi görüşü ve tatbikatı ve hem de bu rejimi tatbik edenlerin ihmalleri ve bâzan da kasit ve tertipleri sebep teşkil etmiştir. Bu gibi hareketlerden, el altından olup bitivermiş bulunduğu için bittabi tesbiti mümkün olmayanlar dışında, bugün Orman İdaresinde dâva halinde mazbut bulunanlar elli - altmış milyon liraya geçen iddialar taşımaktadır. Devlet bir taraftan mülkiyet haklarına tecavüz ederek hususi ormanlara kanunsuz veya kanunu yanlış tatbik ettiği iddiasıyla dâvalara mâruz kalmaktadır. Bu igbi ihtilâflarda Devletle vatandaş arasında ne büyük uçurumlar mevcut olduğunu anlatmak için, bunlardan bir tanesinin (70) lira bedelle ormanları istimlâk edilen bir vatandaşın dâvasına ait olduğunu ve ormanından intifa hakkı ve tahrip edilen kısmının tazmini için, 70 liraya ormanı istimlâk edilen vatandaşın, Devletten 7,5 milyon lira tazminat ödemeye karar aldığını belirtmek kâfidir. Bu dâva dosyası incelenince, vukuuna ihtimal verilemeyen hâdiseler hakkında, sık sık alâkalılardan şifahi teminat da alınmaya lüzum görülmüş ve belki Dünya hâdiseleri arasında en garibi olan bu işin maalesef doğruluğu anlaşılmıştır. Yargıtay, mahkemenin kararını bozduğu için şimdi dâva safhası değişmiştir. Fakat insanın aklını donduracak olan şey Devletle vatandaş arasında bir hâdisede hak bakımından bu derece muazzam bir farkın bulunuşudur. Bahis konusu olan ormanı Devlet, bir kanun çıkararak, 70 liraya istimlâk etmiştir. Vatandaş da, mevcut başka bir kanundan faydalanarak, el konan ormandan Devletin muhtelif senelerde yaptığı faydalanmayı ve tahripleri mahkemeye keşfettirmiş ve bunun, 7,5 milyon lira olduğu anlaşıldığından bu miktarın, Devletçe tazminat olarak vatandaşa ödenmesine mahkeme karar vermiştir. Dünyanın hiçbir memleketinde ve tarihin hiçbir devrinde Devlet denilen yüksek mânevi şahsiyetin bu derece küçüldüğü görülmemiştir. 7,5 milyon lira değerinde bir mülkiyet 70 liraya alınıyorsa buna istimlâk denmez, yüzde yüz müsadere denir.

Bu müsadereye sadaka bile olamayacak bir bedel karıştırılması Devletin vatandaşı aldatmak ve Anayasa hükümlerini sanki koruyormuş gözükmek gayretinden başka bir şey değildir ve Devlet mefhumuna yakışmaz. Bir Devlet, anayasasını ve rejimini değiştirerek mülkiyet haklarını tanıyabilir. Bunu anlar ve böyle devletlere de ne isim verildiğini biliriz. Fakat işimize gelen diğer her tarafta mülkiyet haklarına sadık ve onları ihlâlden kaçınır gözükür iken ormanda, kendi israf ve sefahetleri-

nize hizmet maksadiyle, bu hakkı uluorta reddedersek o zaman bu devlet şekaveti karşısında vatandaşın ormanı tutuşturmasını da haklı görmemiz lâzımgelir.

Hususi ormanlardan elkonanlar hakkında ne muamele tatbik edildiğini gösterecek en canlı bir misal olmak üzere zikredilen bu dâva mevcut yüzlerce ve binlerce dâvalardan biri, fakat ikinci derecede en mühimmidir. İdarenin elkoyduğu ormanlardan biri olan Ayancık İşletmesi için eski işleticisi Belçika Şirketinin açtığı mütaaddit dâvaların yekûn kıymeti yirmi milyon lirayı geçmektedir. Gerek bu ve gerek diğer elkoyma ve istimplâk muameleleri de acıklı ihmaller ve yanlışlıklar göze çarpıyor dâvalılar bunlardan ve aynı zamanda bu dâvaları Devletin takipte gösterdiği lâkaydi ve ihmalden faydalanarak aleyhte kararlar almaktadırlar. Orman İdaresine dâva edilen miktar bakımından milyonluk ve yüz binlik birçok dâvalarda bir köylü arabasında kaçırılan odun dâvası gibidir. Ve aynı ehemmiyetle takip olunduğu ve hattâ dâvaların adedi ve müddeabih miktarları da pek malûm bulunmadığı için bu kabil dâvalar çok defa idare aleyhine neticelenmektedir. Bazan da Devlete ait büyük orman sahalarını haksız dâvalara rağmen orman idaresinin takipsizliği veya diğer sebepler yüzünden ellerine geçiren vatandaşlar da vardır. Öbür taraftan büyük şehirlere yakın ve yolları kontrole müsait olan yerlerde pek basit uulsüzlüklerden doğan hâdiselerde en şiddetli cezai takiplere mâruz bırakılan yüz binlerce vatandaşın yanında ormanlardan büyük kaçakçılık yapan ve bu sahada suiistimallerde bulunanların kayıtlara göre hemen hemen yok denecek kadar az oluşunun bu kabil hâdiselerin olmadığı mânasına gelmediği de herkesçe bilinmektedir.

Maalesef bu sahada eski bir umum müdürün mühim suiistimallerine ait takiplerde dâhil olduğu halde son Af Kanunu üç yüz bini geçen orman ceza dâvalarından 275 binini durdurmuş ve 14 senelik Devlet ormancılığımızda henüz zaman aşımına uğramamış ve takibe başlanmamış diğer birçok cürümler gibi bunlar da sadece millî hâtıralarımızda hâzin izler bırakarak silinip gitmiştir.

Hülâsa olarak 14 senelik Devletçi orman rejimimizin bilânçosu, mânevi ahlâki ve diğer sahalardaki çöküntüler zarar hanesine kaydedilmiyerek sadece işin maddi hesabı nazarı dikkate alınırsa çoğu lüzumsuz ve işe yaramaz sahalara bina ve mefruşat olarak dökülmüş takriben 30 milyonluk sabit demirbaş kıymetiyle bir okadar mal ve nakit hesabın aktif kısmını teşkil etmesine mukabil sadece bu hareketlerin Devlet aleyhine dâva safhasına intikâl eden kısmının âktif yekûnunun birkaç mislini beli edecek ehemmiyette olduğunu ve yakıcı bir rüzgâr gibi gelip geçen bu devrin yalnız ormanlarda değil millî bünyede de yaptığı birçok zararlardan ileride ibret alınarak faydalanmaktan başka kâr ve teselli tarafımız bulunmadığını kaydetmek yerinde olur.

Orman İdaresinin gelirleri

Orman Genel Müdürlüğünün iki bütçesi ve iki çeşit gelir kaynağı vardır. Büyük Millet Meclisinin tasdikına sunulan bütçe, katma bütçe masraf ve gelirlerine ait olup bir kül teşkil eden umum işletme gider ve gelirlerinin ancak yüzde 20 - 30 unu bulmakta ve bunun haricinde kalan en büyük kısmı ise Orman Genel Müdürlüğünce tanzim olunarak bizzat umum müdür tarafından tasdikten sonra tatbik olunan işletme bütçesine girmektedir.

1950 senesinde her iki bütçeye konmuş olan başlıca tahsisatla kabul edilen miktar aşağıda gösterilmiştir; (İşletme Bütçesindeki tahsisat takvim senesi hesabıyledir.)

Giderler

Giderlerin einsi	Katma bütçede	İşletme bütçesi
Personel giderleri	10 330 686	13 191 240
Yolluklar	225 933	1 000 000
Hizmet vasıtaları masraf	67 000	1 000 000
Büro masrafları (Tenvir teshin, kırtasiye)	115 103	470 000
Posta Telgraf	140 001	100 000
İlân ve propaganda	30 000	100 000
Gider Bütçesinin yekûnu	15 836 540	74 385 952

Her iki bütçe ile aynı iş görülmekte, aynı şekil ve usul altında gelir sağlanmakta olmasına rağmen miktarı 75 milyon lirayı bulan bir bütçenin millî murakabe dışında bırakılması kayret ve dikkate şayan görülmüş ve bu şeklin dayandığı kanunî mevzularla tatbikat üzerinde incelemeler yapılmış ve neticede senelerce devam eden bu usulde Anayasaya, kanunlara ve mevzuata aykırılık bakımından eski Hükümetlerin mesuliyeti üzerinde durulması zaruri görülmüştür.

Şöyleki:

Orman Genel Müdürlüğü resim mahiyetinde bu gelirleri tahsil etmektedir:

1. Tarife bedeli,
2. Tevzi masraf hissesi.
3. Orman koruma karşılığı :

Tarife bedeli 3116 sayılı Orman Kanununun 37 nci maddesine göre alınır. Bu madde şöyledir :

«Ormandan çıkan kerestelik hasılatın bedel tarifeleri mintakalar itibariyle ve piyasa rayiçlerine göre Orman Umum Müdürlüğü tarafından tanzim edilerek Ziraat Vekâletince tasdik olunur.»

(Diğer her nevi orman hasılatının bedel tarifeleri her kazada mahallî piyasalar göz önünde tutulmak şartıyla Orman İdaresinin o kazadaki en büyük memurunun iştirakiyle idare heyetleri tarafından tanzim edilerek Orman Umum Müdürlüğü tarafından tasdik olunur.)

3444 sayılı Kanunla orman hasılatına ait bedel tarifelerinin doğrudan doğruya Umum Müdürlüğe tanzim ve tasdik kabul edilmiştir.

Bedel tarifelerinin hangi esasa göre tesbit edileceği ise 11 . VI . 1937 tarihli ve 6738 sayılı Orman Nizamnasenin 22 nci maddesinde şöyle ifade olunmuştur :

«Odun ve her nevi orman mahsulleri için her kaza ormanlarının iktisadi vaziyetine göre bedel tarifesi yapılır. Bu tarifeler yapılırken ormanın tâbi olduğu mahalde mahsuller cinsine ve mergu-biyetine göre satış piyasası göz önünde bulundurulur bundan :

Kesme ve imar masrafı veya istihsal masrafı;

Nakil masrafı;

Sair tekâlif;

Yüzde yirmi temettü hissesi hesap ve tenzil olunarak tarife bedeli tanzim olunur.»

Bu hükümlere dayanılarak 1 . V . 1943 tarihinde o zamanki piyasa rayiçlerine göre gerek 3116 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin ilk fıkrasında gösterilen «Ormandan çıkacak kerestelik hasılat»

ve gerek mezkûr maddenin ikinci fıkrasında gösterilen «Diğer her nevi orman hasılatı» için bedel tarifeleri tesbit olunmuş ve bugüne kadar bu tarife tatbik edilmekte bulunmuşur.

Bu bedel tarifesi dikili ağacın kıymetini ifade etmekte olup, bunun bulunması için ise, bu ağacın piyasaya arzına kadar kesme, imal veya istihsal masrafiyle nakil masrafı ve sair tekâlûf yekûnuna bir de yüzde yirmi kâr hissesi ilâve olunduktan sonra bununla piyasa rayiç bedelleri arasındaki fark ağaç bedeli olarak hesap edilince Devletin alacağı bu bedel ile mal sahibi ve işletici olarak yaptığı bütün hizmet ve masraflarının karşılığını ve ağaçların hakiki değerini tahsil etmiş olacağı aşîkârdır.

3116 sayılı Orman Kanunu ile bunun tatbik şeklini gösteren bahsi geçen orman nizamnamesinde, ormanlardan Devletin tahsil edeceği resim ve bedelin ancak bundan ibaret olduğu tasrih edilmesine rağmen, Orman İdaresi bunlara ilâveten ve miktar itibariyle kanunun koyduğu resimden çok fazla olarak senelerce (tevzi masraf listesi) ve (orman koruma karşılığı) namiyle kanunsuz resim tahsil etmiştir.

Tevzi masraf hissesi, orman işletme bütçesinde istihsal, imal ve nakil masrafları dışında kalan umumi masrafları bakım sarflarını ve sabit kıymetleriyle demirbaşların amortisman paylarını ihtiva eden masraf yekûnunu ormanlardan elde edilecek hasılatla taksimi suretiyle bulunmaktadır. Bunlar tarife bedeline ve kesim ve istihsal ve nakil masraflarına ilâve edilerek tahsil olunmaktadır. Ayrıca tarife bedeli müstesna olmak üzere, bu masraflara yüzde on de imal karşılığı ilâve edilmektedir.

Şu hale göre orman hasılatının hakiki tarife bedeli istihsal ve nakil masraflarıyla (tevzi masraf hissesi) yekûnuna yüzde on (imal karşılığı) eklendikte ve buna tarife bedeli zammedildikten sonra bulunmakta ve ona göre resim tahsil olunmaktadır.

Bu iki resmin, yani tevzii masraflarıyla imar karşılığının tarh ve tahsili için ne orman kanunlarında, hattâ ne de orman nizamnamesinde hiçbir kayda tesadûf edilememiş ve bu suretle cereyan edegelmekte olan tatbikat, memlekette kanunsuz vergi tarh ve tahsil cüretinin en hazin örneğini vermiştir. Bu resimlerin miktarı Orman Umum Müdürlüğünün takdirine bağlı bulunuyor. Çünkü Orman Umum Müdürlüğü işletme bütçesi, değil Büyük Millet Meclisinden, Bakanlar Kurulundan, hattâ Ziraat Bankasının tasdikından bile geçmiyor. Tetkik ettiğimiz 1951 yılı katma bütçesi dolayısıyla Ocak ayından başlıyan 1951 işletme bütçesinin tanzim ve tasdik formalitesi incelenmiş ve gider kısmı (52 388 825) liradan ibaret bulunan bu bütçenin Orman Genel Müdürlüğü 12 nci şube müdür V. nin 9 . XII . 1950 tarih ve 12002 sayılı tezkeresiyle Umum Müdürlüğe teklif edildiği ve umum müdürün de aynı günde (olur) işaretiyle bütçeyi tasdik ettiği görülmüştür. Bütçeye bağlı miktar, 13 000 000 lirayı geçen kadro ise umum müdür yerine S. Tunçer imzasıyla 1 . XII . 1950 tarihinde Tarım Bakanlığına yollanmış ve aynı gün Tarım Bakanı adına Orman Umum Müdürü Dr. Fırat Adalı'nın (olur) işareti ile tasdik olunmuştur. Bu usul senelerden beri böyle devam ettiği için şimdi mümkün olan tasarruf ve titizlikle işleri idare etmekte olan ve şayanı takdir mesaisi tetkikimiz sırasında da meşhûr ve meşkûrumuz olan bugünkü Umum Müdürlüğe bu bakımdan bir şey demeye hakkımız yoktur. Ancak bir işletme, hattâ bir tek şahsın malı da olsa bu derecede büyük bir işletme umum müdürüne dünyanın hiçbir tarafında bu derece geniş salâhiyet verildiği vörülemez. Kaldiki, bu salâhiyetle yalnız masraf yapmak değil, fakat bu masrafları vergi suretiyle vatandaşlardan tahsil etmek iktidarı da aynı zata verilmiştir. Filhakika Orman Umum Müdürü masraflarını dilediği kadar çoğaltmaya ve bütün bunları, karşılamak üzere, masraf tevzi hissesi ve orman imar karşılığı namlarıyla vatandaşlara dileği miktarda resim tarh, tahsil etmeye yetkilidir.

İktidar değiştikten sonra bu makama geçen zat âzami titizlik göstermekte, salâhiyetini dâvanın lehine kullanmaya çalışmaktadır. Fakat mesele şahıs işi değil prensip işidir. Hususi şahısların da hi vermeye cesaret edemeyeceği bir salâhiyeti Devlet nasıl bir şahsa tevdi eder?

Dünya mevzuatında eşine emsaline tesadüf edilemeyeceğine şüphe olmıyan bu yetkiyi bizde hususi bir kanun teklifi vermiş dahi olsa Anayasamızın sarıh hükümlerine göre bunun tatbik imkânı olmamak icabeder;

Halbuki araştırmalarımızda böyle bir kanunda mevcut olmadığı ve insanı hayretten donduracak kadar açık olan bu kanunsuz rejim tarh ve tahsil etme ve bu kudrete dayanarak dilediği şekilde masraf yapabilme muamelesinin senelerce devam edip gittiği teessürle anlaşılmıştır.

3116 sayılı ve 18 . II . 1937 tarihli Orman Kanununun 31 nci maddesinde «Devlet ormanları, Devlet tarafından işletilir.» Ve 32 nci maddesinde «orman işleri ve her türlü işlemler Ziraat Vekâletine bağlı hükmi şahsiyeti haiz ve mülhak bütçe ile idare olunan Orman Umum Müdürlüğü tarafından yapılır.» denmekte ve 3204 sayılı 14 . VI . 1937 tarihli Orman Umum Müdürlüğü Teşkilât Kanununun 1 nci maddesinde ise umum müdürlüğün vazifesi «Yurt ormanlarını korumak işletmek; imar etmek, yeniden orman yetiştirme işleri yapmak ve orman verimlerini çoğaltmak ve bu vazifelerin ifası için icabeden müesseseleri kurmak ..» şeklinde ifade olunmaktadır.

Bütün bu kanunlarda Orman Umum Müdürlüğünün tevzi masraf hissesi ve orman koruma karşılığı namı ile bir resim tahsil edeceğine dair hiçbir kayıt yoktur. Teşkilât Kanununda bahsedildiği halde Umum Müdürlük müesseseler kurmamış evvelâ revir âmirlikleri, sonrada işletme müdürlükleri ve bölge şeflikleri isimli teşkilâtlarla ormanları işletmiştir.

Bu şekle göre ormanlar doğrudan doğruya Umum Müdürlük tarafından işletilmektedir. Bu işletme işi döner sermaye ile yapılıyor. Döner sermaye ile idare edilen yerlerde hususi kanunlar mevcut olduğu halde orman işinde böyle bir kanun da yapılmamıştır. 1937 Orman Umum Müdürlüğü Bütçe Kanununun 10 ncu maddesinde «Devlet Orman İşletmesi mütedavil sermayesine aitt muameleler Muhasebe Umumiye, Artırma Eksiltme İhale kanunları hükümlerine tâbi olmayıp İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak kararnameye göre yapılır» denerek orman işletmesi «ve mütedavil sermaye tabirleri ilk defa kullanılmıştır. Bütçe Kanunundaki bu kayda istinaden 17 . XII . 1937 tarihinde İcra Vekilleri heyetince» Orman İşletme Talimatnamesi ismiyle bir kararname neşredilmiş ve bu kararname nin 4 ncü maddesinde: Tomrukların metre mikâbından 35 - 40 liraya kadar yükselen bir resim tahsil olunabilmesinin neticesi olmuştur. İdare, halk arasında Orman sarayları denilen lüks ve israf sarfiyatından maada, son derece kalabalık ve lüzumsuz memur ve müstahdem kadroları ve diğer suretlerde masraflarını çoğalttıkça bunları, fazlasıyla, masraf hissesi şeklinde istihsal maliyetlerine zammetmekte ve kendi tarafından istihsal olunmayanlara da bunu aksettirmekte idi.

Nitekim kerestelik ağaç dışındaki köylünün pazar için hazırladığı odundan tarife bedellerinin Haziran 1950 tarihlerine kadar % 100 ü kömürden % 200 ü nispetinde bir masraf hissesi alınır ve ayrıca istihsal ve nakil masraflarıyla bu tevzi masraf hissesi yekûnunun yüzde onu nispetinde (Orman İmar Hissesi) tahsil olunurdu. Misal olarak kömür için tatbik olunan usule göre bir kental meşe kömürünün :

İstihsal ve nakil masrafı

900

(Köylüler tarafından kesilen, imal ve naklolunan bu malları sanki idare kesmiş ve imal ve nakletmiş gibi bir taraftan köylüden tahsil öbür taraftan da köylüye tediye edilmesi neticesinde kentalde (90) kuruş daha fazla resim alınır) masraf hissesi (Tarife bedeli nin iki misli)

140

Yekûn 1 040

% 10 imar masrafı

104

Tarife bedeli

70

1 214

İstihsal ve nakil masrafı olarak iade olunan

900

Alınan yekûn Orman Resmi

314 kuruş alınmakta idi.

Orman İdaresinin bu hesabına göre, bilfarz Şile'de harman yerinde, bir kilo kömürün 12 kuruş 14 santim olarak kabul edildiği zamanlarda hakikatta bu fiyat 7 kuruş civarında idi. 3116 sayılı Kanuna istinaden tanzim edilen orman nizamnamesinin 32 nci maddesinde orman hasılatından alınmasına salâhiyet verilen bedel tarifesine göre orman idaresinin kiloda 9 kuruş olarak hesapladığı istihsal ve nakil masrafları piyasa rayicinden tenzil edildiği takdirde bedel tarifesi bile almamak icabettiği halde idare, bir kilo kömürden 3.17 kuruş gibi çok ağır bir resim tahsil etmekte idi ve bunun 0.70 tarife bedeli kısmından maadasının hiçbir kanuni mesnedi yoktu.

Vatandaşların daimî şikâyetine, fakir müstahsıl köylülerin sefaletine sebep olan bu kanunsuz tatbikatın doğurduğu infialin orman tahriplerine ve kaçakçılığa yol açtığı ve geçim kaygısı ile vatandaşları Devlet aleyhine suça teşvik ettiği esfle ve teessürle kaydedilmeye değer.

Orman Genel Müdürlüğünün Hükümetçe teklif edilen 1951 Bütçe Kanu tasarısının ikinci maddesinde :

« Orman Genel Müdürlüğünce 1951 Bütçe yılı içinde elde edilecek gelirler çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler bağlı C işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin tarih ve tahsiline 1951 Bütçe yılında da devam olunur ». denmektedir. C cetvelinde 3116, 3444 ve 3653 sayılı kanunlar gösteriliyor.

3116 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde bedel tarifesinden bahsediyor. 3444 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde ise (Orman Resmi) tâbiri vardır. 5653 sayılı Kanun ise « Devlet İşletmesi mütedavil sermayesi :

- a) Orman Umum Müdürlüğü Bütçesine konacak tahsisat;
- b) Muhtelif kanuni mezuniyetlere müsteniden yapılacak istikraz ve açılacak hesabı cariler;
- c) İşletme sonunda hâsıl olacak kâr ile işletmenin vüsatına göre tezyit olunur.» Şeklinde bir ifade ile sermayenin nerelerden temin olunacağı tasrih olunmuştur.

Döner sermayeye ait 1937 Bütçe Kanunundaki hüküm bilâhara 13 . VI . 1938 tarih ve 3444 sayılı Kanuna konmuş ve bu hükme nazaran yeniden tanzim olunan 17 . XII . 1939 tarihli ve 11139 numaralı kararnamede de döner sermayeye ait eski kararname hükmü ipka olunmuştur.

Gerek şimdiiye kadar bahis konusu olan kanuni mevzularda ve gerek bu tarihlerden sonra yayınlanmış kanunlarda orman işletmelerinin umumi masraflarını tarife bedellerinden ayrı olarak (Masraf hissesi) şeklinde orman hasılatından faydalananlara tevzii ve ayrıca masraf yekûnuna yüzde on (Or-

man koruma karşılığı) zammederek hepsini birden orman resmi olarak tahsil edeceğine dair bir kayıt mevcut değildir.

Orman işletmeleri çoğaldıkça memlekette kereste ve orman mahsul fiyatları süratle yükselmiş ve bu işletmelerin kurulmasından evvelki vasatı fiyat seviyesinin beş altı misline çıkmış olması işletmelerin kesim, nakliye ve imal masraflarının son derece pahalıya mal olmasına ve tarife bedellerinin 1 . V . 1943 ten itibaren iki mislinden fazlaya çıkarılmış bulunmasına ilâveten, orman hasılatından ayrıca tevzi masraf hissesi ve orman koruma karşılığı şeklinde bâzı hallerde yapılacak muamelelerden bahsetmektedir. Kanun vâzının orman resminden kasdettiği şeyin (Bedel Tarifesi) olduğu anlaşılıyor. Eğer bu (Resim) tâbirinin içine bedel tarifesi, tevzi masraf hissesi ve orman koruma karşılığı giriyor ise o zaman, bedel tarifesi gibi diğerlerinin de hangi kanunla tahakkuk ve tahsil edileceğinin gösterilmesi icabeder. Halbuki yürürlükteki kanunlarda böyle hiçbir kayıt yoktur ve şimdiye kadar yapılan muamele kanunsuz vergi tahsil etmekten başka bir şey değildir.

Orman Genel Müdürlüğü umumi masraflarını ve işletme kârlarını tarife bedeline zammederek tahsil etmekle hem sarih şekilde kanunsuz hareket etmiş ve hem de ormanların devletleştirilmesinde tatbikata geçilmek üzere düşünüldüğü ifade olunan prensiplere tamamen aykırı hareket etmiştir.

Ormanlardan yalnız (Bedel Tarifesi) alınacağı ve bunun (Orman Rüsümü) demek olduğu 3116 ve 3444 sayılı kanunlardan anlaşılıyor. (Bedel tarifelerinin) ise, yukarda da belirttiğimiz veçhile, kerestelik orman hasılatının piyasa rayıçları esas alınacağı 3116 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde tasrih edilmiş ve bu rayıçten nakil, imal ve kesim masrafları ile sair tekâlif ve yüzde yirmi kâr hissesi tenzil edilmek suretiyle Tarife Bedelinin hesaplanacağı da Orman Nizamnamesinin 22 nci maddesinde belirtilmiştir. Şu hale göre bu tarifeler kereste ve orman mahsullerinin piyasa fiyatlarında, nakil ve diğer masraflarda zamanla vâkı olan temevvüçler göz önüne alınarak tanzim olunması kanunun sarih hükmü icabından olduğu halde Orman Kanununun yürürlüğe girmesinden 1 . V . 1943 tarihine kadar bir tek tarife tatbik olunmuş ve bu tarihte tarife bedellerine yüzde yüz ve bâzılarına da daha fazla bir zam yapılarak meydanagelen bedel tarifesi halen yürürlükte bulunmuştur.

Bu, bedel tarifesi şeklinde bir orman resmidir. Bu resim malların satış fiyatları ile maliyet fiyatları arasındaki farktan yüzde yirmi kâr hissesi tenzil edildikten sonra bakiyesinden ibarettir ve hesaplanarak bulunur.

Ormanlardan, evvelâ, böyle bir resim alındıktan sonra Devlet veya hususi işletmelerin kendi masraflarını istihsal ettikleri malların satış bedel'lerinden karşılamaları, ya kâr veya zarar etmeleri kendilerine ait bir iştir. Kanun bunu böyle düşünmüş ve Devlet orman idaresine (işletme müesseseleri) kurma salâhiyetini vermiştir.

Devlet işletmeleri kendi mallarının satış malivetlerini hesap ederken doğrudan doğruya işletme muhasebesine aksetmiyen ve her işletmeye muhtelif nispetler altında taksimi icap eden müşterek umumi masrafları göz önüne alabilir. Ve bu da işletmecilik prensibi bakımından zaruridir. Fakat iş böyle olmayıp da bu masrafları aynen bir resim gibi tarife bedeli ödemeye mecbur olanlara bu bedellere ilâveten yüklerse hem sarih şekilde kanunları hiçe sayan ve (kanun benim) diyen bir zihniyete misal göstermiş, hem de işletmecilik prensiplerini alt üst etmiş olur.

Maalesef orman işinde senelerce bu durum devam etmiş gitmiş ve idare Anayasaya aykırı olarak vatandaşlardan kanun dışı vergi almıştır.

Orman İdaresinin giderleri

Orman İdaresi İşletmeler kârından maada biri (Tarife bedeli) ismi altında kanunen almaya mecbur olduğu Orman Resmi, diğeri de kanunsuz olarak bu resmi ilâve ederek tahsil ettiği (Tevzi masraf hissesi) ve (Orman koruma karşılığı) şeklinde iki çeşit gelir kaynağına malik olduğu için büt-

çelerini de ona göre yapmakta ve tarife bedellerini katma bütçeye, diğerlerini ise işletme bütçesine ait giderlere karşılık göstermektedir. Bu sebepten dolayı Umum Müdürlük, daha evvel de belirtildiği gibi 1950 senesi bütçesi rakamlarına göre, Büyük Millet Meclisinden geçen takriben 15,5 milyonluk katma bütçeye mukabil, kendi tasdiğiyle yürürlüğe giren 74 küsur milyon liralık bir işletme bütçesine maliktir.

Bütçelerin bu tarzda ikiye ayrılması da kanunsuzdur. İşletme bütçeleri ancak kesim, nakil ve imal işleri Devlet tarafından yapıldığı takdirde bu hizmetlerin ifasına munhasır direkt masraflara taallük etmesi lâzım idi. Halbuki bu bütçelere katma bütçe gider memur aylıkları, yolluklar, bina inşaatı ve her türlü masraflar da girmiştir ki kanuna tamamen aykırıdır.

3116 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde orman işleri ve her türlü işletmelerin, Orman Umum Müdürlüğü tarafından yapılacağı gösterilmekte ve 3204 sayılı Teşkilât Kanununda da «Yurt ormanlarını korumak, işletmek, imar etmek, yeniden orman yetiştirme işleri yapmak ve orman verimlerini çoğaltmak ve bu vazifelerin ifası için icabeden müesseseleri kurmak...» vazifesi bu Umum Müdürlüğe verilmiş bulunmaktadır.

Kanunun bu sarahatine nazaran Orman Umum Müdürlüğü işletme işini doğrudan doğruya kendi teşkilâtı vasıtasıyla yapabileceği gibi bu işleri görmek üzere müesseseler de kurabilir. Vâkıa kanunda Umum Müdürlüğe «icabeden müesseseleri kurmak» mükellefiyeti yüklenmiştir. Fakat Umum Müdürlüğün bu mükellefiyeti henüz tatbik etmediği zamanlarda kanunen ifası lâzımgelen bu vazifeleri ve «ormanlar Devlet tarafından işletilir» şeklindeki kanuni hükmü yerine getirmek Umum Müdürlüğün vazifesidir.

Teşkilât Kanununun kurulmasını mecburi kıldığı müesseselerin ne gibi şeyler olacağı tasrih edilmemişse de 13 . VI . 1938 tarihli ve 3444 sayılı Kanunun yedinci maddesinde:

- a) Doğrudan doğruya Devlet tarafından işletilecek ormanlar,
- b) Millî sermayeli Türk şirketleri veya Millî bakanlarla müştereken işletilecek ormanlar,
- c) Devlet ormanları mütedavil sermayesine ait muamelelerden» bahsedildiğine göre kanun vâzının bu üç şekli kastedtiği anlaşılıyor.

Bu madde 4914 sayılı kanunla 3 . VI . 1946 tarihinde değiştirilerek (Devlet orman işletmeleri tarafından işletilecek ormanlar) denmiş ve Devletin diğer şirketlerle iştiraki şeklinde kanuna konmuş ve fakat hiçbir suretle tatbik yeri bulamamış ve esasen maddenin yazılış tarzına göre de tatbiki düşünülmemiş olan prensip kaldırılarak ormanların doğrudan doğruya Devlet orman işletmeleri tarafından işletilmesi esası kabul olunmuştur. Bu suretle kanunlarımıza (Devlet orman işletmesi) tâbiri katî şekilde girmiş bulunmaktadır.

Bu işletmelerin nasıl bir hüviyet taşıyacağı, malî ve idarî muhtariyete malik ve tasarruflarında ehil olup olmayacakları belli değildir ve bir kere işletme kurulması kanunun emri olunca bunlara ait hususi bir kanunun mevcudiyeti zarurî olduğu halde böyle bir kanun da yapılmamıştır. Ancak 3444 sayılı Kanunun sözü geçen 7 nci maddesinde işletmelerin bilânçolarını tanzim ve dört ay içinde Divanı Muhasebata tevdi edecekleri ve Divanı Muhasebatın da bu bilânçoları ticari işletmenin icaplarına göre tetkik ve muhakeme edeceği yazılıdır. Bu hüküm 4914 sayılı Kanunda «İşletmelerin merkezce yapılacak genel bilânçosuyla her işletmeye ilişkin bilânço, kesin hesaplarla birlikte» şeklinde değiştirilmiştir.

3444 sayılı Kanunun yedinci maddesine göre Bakanlar Kurulunca tanzim edilen 17 . XII . 1937 tarihli kararnamenin 10 ncu maddesinin B fıkrası işletme revir âmirlerinin vazifesini «mıntakanın iş vaziyetine göre senelik veya münzam bütçeyi hazırlamak ve Umum Müdürlüğün tasdikından sonra usulü dairesinde sarfiyatta bulunmak» şeklinde tesbit etmektedir. Bundan evvel (müessese,

orman Devlet işletmeleri) gibi tâbirler kullanıldığı halde bu kararnamede bahsi geçen (işletme revir) âmirlerinin kurulmasına dair de bir kanun yoktur.

Ormanlara ait kanuni mevzuatın tedvini ve buralarda kullanılan tâbirler hususunda teessüre değer bir lâubalilik göstermiştir ve kanun, orman işlerinde lüzumlu bir lüks gibi kalmıştır.

Mezkûr kararnameye istinaden bu işletmelerin bütçe hazırlamak ve sarfiyatta bulunmak salâhiyetleri hayli geniş hudutlara kadar gitmek mümkün iken hakikatta senelik veya munzam bütçeler Umum Müdürlük tarafından tek bütçe halinde hazırlanmakta ve tasdik edilmekte ve işletmeler hakikatta Orman Umum Müdürlüğünün iller teşkilâtından ibaret bulunmaktadır. Filhakika Orman Umum Müdürlüğünün merkez haricindeki bütün teşkilâtı işletme olarak kabul olunmuştur.

Vakaa 3116 sayılı Kanunun muvakkat dördüncü maddesi 1946 senesi sonuna kadar bütün ormanların işletmelere açılacağını göstermekte ise de Umum Müdürlüğün orman olmayan yerlerdeki teşkilâtının da işletme addedileceği ve bu gibi yerlerde işletme mevcut diye de işletme teşkilâtı kurulması icabedeceği ne kanuna ne de mantık ölçülerine uymaz. Ankara şehrindeki teşkilât ile katma bütçeye bağlı fidanlıklar haricindeki bütün orman işlerinin işletme addedilmesi kanuna uymadığı gibi, idari bakımdan, birçok karışıklıklar ve yolsuzluklara da sebep olmuştur.

Bugüne kadarki tathikat Devlet Orman İşletmelerinin değil, bir tek Devlet Orman işletmesinin mevcut olduğu ve bunun da Umum Müdürlükten ibaret bulunduğu. İşletmeler Orman Umum Müdürlüğüne bağlı iller teşkilâtı şeklinde idare olunmuşlardır. Bu Umum Müdürlük ise katma bütçe ve işletme bütçesini birden idare ettiğinden ve işletmeler hem âmme hizmeti ve vazifesi, hem de İşletme işleriyle uğraştığından hem hâkim ve hem de sanık durumdadır. Genel Müdürlük isterse, Devlet ormanlarında çalı çırpı toplıyanları bile cezalandırır, isterse işletmecei şşfatıyla kendisi bütün bir ormanı tahrip edebilir. İdarenin bu iki fonksiyonu bir birine karıştırdığından bir hizmet için masraf nereden verilmesi daha uygun ise oradan ödenmektedir. Bu suretle orman katma bütçesi şeklinde Büyük Millet Meclisinden bir bütçe geçirilmesi bir merasimden ibaret kalmış ve bu kanalla yapılan millî murakabe bir gösteri hududunu aşamamıştır. Bir misal vermiş olmak üzere idare avukatlarından (66) sının katma bütçe kadrosunda olduğunu, fakat kadro maaşlarıyla avukat bulunmadığından (32) sinin (L) cetveline alınarak yerlerine işletme bütçesinden kâfi ücretli avukat konulduğu halbuki işletme avukatlarının işletme işlerinden ziyade katma bütçeye ait işlerle meşgul olduklarını belirtmek kâfidir.

Umum Müdürlüğün işletme sayılan iller teşkilâtına dâhil bilûmum hizmetlilerin yolluklarının ve taşıt giderlerinin çoğu işletme bütçesindeki tahsisattan ödeniyor. Her iki masraf yekûnunu senede (2) milyon lirayı bulduğunu ve taşıtların sabit kıymetlere mal edilen satınalma ve esaslî onarma bedellerinin bu yekûndan hariç olduğunu kaydetmeliyiz. Orman Umum Müdürlüğünün illerdeki her türlü bina ve mefruşat gibi masrafları da işletme bütçelerinden ödenmiştir.

İşletme hesaplarının Muhasebei Umumiye Kanununa, Artırma, Eksiltme ve İhale kanunlarına tâbi olmaması ve ayrıca müessese şeklinde de idare ve murakabe edilmemesi bu muamelelerde birçok yolsuzluklara ve usulsüzlüklere sebep olmuştur.

Son zamanlara kadar orman işletmelerinde muhasebe ve ambar kayıtlarında, muamelelerinde hiçbir ciddî tetkik ve teftişin yapılmadığını, işletmelerde teknik ve malî murakabe denilen ve idare kadar kıymetli olan usulün isminin dahi bilinmediğini ve muamelelerin şaşılacak bir lâubalilik içinde cereyan ettiğini görünce, insan gördüklerine inanamıyor ve alâkalılardan yazılı ve şifahi teminat almaya lüzum görüyor.

Bu ruh hâleti içinde yapılan araştırmalar şu neticeleri vermiştir:

Orman işleri ilk defa olarak Maliye ve Tarım Bakanlığının müfettişlerinden müteşekkil bir heyet tarafından 1948 senesi zarfında teftiş edilmiştir. Bu heyet 250 sayfa bulan raporunu

1 . I . 1949 tarihinde vermiştir. Henüz o zamanki rejim, müfettişlerin bile gördükleri yolsuzlukları açıkça ifade ederek vazife yapmalarına mâni olmakla beraber, maliye müfettişlerinin bulunduğu bu heyet cesaret göstererek tetkiki neticesinde gizlenmemiş süiistimal ve yolsuzluklardan birçoğunu basit raporunda zikretmiştir. Bu rapor Ziraat Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığından 29 . I . 1949 tarihinde Orman Umum Müdürlüğüne yollanıyor. Süiistimal ve yolsuzluklar ihbarı üzerine ilk yapılacak iş derhal müfettişlerin hâdiselere elkoymaları, sorumluların işten el çektilirilmesi gerekliler hakkında takibata girişilmesi olduğu halde bunların hiçbir yapılmadan rapordan parçalar çıkarılarak iki buçuk ay sonra bunlar alâkalı ve sorumlu şubelere ve memurlara yollanıyor ve mütalâaları isteniyor; yani teftiş neticelerinden sorumlular haberdar edilerek çalınmış minareler varsa münasip kılıf hazırlanması emrediliyor.

Yapılan iş bundan ibarettir ve ancak iktidar değişerek yolsuzlukların, bugün olmazsa yarın, meydana çıkacağı anlaşılınca, yani teftiş heyeti raporunun verilmesinden bir sene sekiz ay ve birkaç gün sonra Orman Genel Müdürlüğü bu rapora cevap vermekte ve bu cevap üzerine Tarım Bakanlığı müfettişleri hâdiselere el koymuş bulunmaktadır.

Bakanlık müfettişleri bugüne kadar bu hâdiselerden bir kısmını inceliyerek bunlardan istenen tazminat yekûnu (1 062 917,87) lira olan (63) kadar hâdiselere mesulleri için ceza takibine lüzümü görmüşlerdir. Maalesef bütün bu hâdiseler Af Kanunu şümulüne girdiği için Devletin şimdilik tahakkuk eden bir milyon liradan fazla alacağı kasti takipsizlik yüzünden zayı olmuş ve mesulleri de halen vazifeye devam etmekte bulunmuştur. Henüz tetkiki bitirilmeyen ve tazminat miktarları da malûm bulunmayanlar hakkında da aynı muamelenin tatbiki zaruri olacağı şüphesizdir.

Bu meyanda 1944 - 1945 yıllarında Kızılcahamam İşletmesinin Çamkoru mevkiinde 485 151,20 liraya inşa ettirilen ve keşifnameleri bulunmayan biri 18 diğeri 3 odalı köşklere yaptırmış olan eski Umum Müdür Nâzım Batur hakkındaki dâva da Af Kanunu şümulüne girmiştir. Bu köşklere demirbaşların ötekinin berikinin elinde zayı olduğu hakkında bir gazetede neşriyat üzerine 18 . IV . 1950 tarihinde tahkikata girişilmiş, ancak işletmede demirbaşlara ait esaslı bir defter bulunmadığından sayım neticeleriyle kayıtların karşılaştırılmasına imkân görülememiştir. Yapılan incelemede bu hâdisenin yalnız Kızılcahamam işletmesine ait olmadığı, İşletmelerdeki demirbaş hesaplarının içinden çıkılmaz bir kargaşalık arzettiği öğrenilmiştir.

1945 senesinden itibaren (İşletmelerin tahkik edilmekte olan noksanlıklar) namıyla ayrıldığı bir hesap vardır. Bu hesap bilançoların süratle yapılması maksadiyle ambarlarda, stoklarda ve sair hesaplarda görülen noksanlıklardan ibarettir. Ve bu gibi noksanlar üzerinde bir tahkik yapılmadan, bu hesaba geçirilmekte ve bir defada buraya nakledilince kâğıt sepetine atılmış veya hıfıza tâbi tutulmuş evrak gibi üzerinde durulmamaktadır. Bunların yekûnu 1948 bilanço hesaplarına göre (4 616 474,48) liraya bâliğ olmuştur ki o tarihte işletme mütedavil sermayesi (5 530 034,24) lira olduğu göz önüne alınırsa, sermayenin % 83 ne tekabül etmektedir.

Ticari usullere göre bilanço tanzim eden bir işletme kendi sermayesinin % 83 nü bulan bir açığı mevcut gibi farzederek kâr tahakkuk ettirmesi işletmecilik âleminde ve tarihinde ilk defa tesadüf edilmiş hâdiselere olmak garabetiyle önümüze çıkmıştır. Bu hesapların temizlenmesine henüz başlanmış ve «yel üfürdü sel götürdü» şeklindeki iddiaların tahkik ve tevsikine çalışılmakta bulunmuştur.

İşletme üçte hesaplarının millî murakabeden uzak bulunmasından doğan yolsuzluklar bunlardan ibaret değildir. Meselâ Bolu Orman Orta Okuluna lojman ve konferans salonu yaptırmak emri verilince bunun 353 bin lira tutan masrafı işletme sermayesinden ödenmiştir. Bir işletmede nizamıye kapısına 16 812 lira sarfedildiği kaydından anlaşılabilir fakat teftiş neticesinde kapı bulunmamıştır. Bir yerde bakım memuru binası (yani orman bekçi kulübesi için) 100 bin liraya yakın masraf yapılmış, bir başka yerde ihtiyacın 10 misli vüsatında lüzumsuz istismlâklere paralar harcanmış, fakat aradan seneler geçip, arazi kıymeti istismlâk zamanın birkaç mislini bulunca

lüzumsuz diye istimlâk bedelleriyle sahiplerine bâzı arazi parçaları iade edilmiş yüzbinlerce liraya mal olan binalar boş bırakılmıştır.

Dağ başlarında yaptırılan ve çoğu lüzumsuz birer lüksten ibaret olduğu fiilen anlaşılan bu binalardan bir kısmının nereye kullanılacağı, kimin gösterdiği lüzum üzerine inşa edildiği, hattâ kimin tarafından inşasına emir verildiği bilinmemekte ve keşifnameleri dahi bulunamamaktadır. Küçük bir fidanlıkta banyolu köşk yaptırılması ve bu köşkün orman ve fidan yetiştirmekten ziyade başka işlere yaradığının da herkesçe malûm bulunması karşısında mesul makamların nasıl harekete geçmediklerine ve bu gibi feci suiistimalleri bir tarihten sonra olsun durdurmaya teşebbüs etmediklerine hayret etmemek ve bundan Devlet ve millet hesabına ıstırap duymamak imkânı yoktur.

İşletme bütçelerinden usulsüz ve kanunsuz yapılan sarfiyata ait bir küçük misal daha vererek millî bir ıstırap mevzuu haline gelmiş olan bu bahsi kapamak istiyoruz:

Orman Umum Müdürlüğü ağaç ve ormancılık bilgisini yaymak üzere bâzı kitaplar da neşretmektedir. 3204 sayılı Teşkiât Kanununun 1 nci maddesinde Orman Umum Müdürlüğünün, vazifeleri gösterilirken, ağaç ve orman bilgisini yaymak üzere eser neşredebileceğine dair bir kayıt yoktur. Buna nazaran kanun vâzı bu kabil neşriyatı Devletin diğer yetkili organlarına ve hususi yayın teşebbüslerine bırakmış ve Umum Müdürlüğün de lüzum gördüğü neşriyatı bedeliyle tedarik edebileceğini düşünmüştür.

Kanunun bu açık hükmüne rfağmen Umum Müdürlük birtakım neşriyat yapmaktadır. Teşkiât Kanununun zoraki bir yorumu ile Umum Müdürlüğün orman bilgisini çoğaltacak ve memurlarına rehber olacak neşriyatı yapabileceğini kabul etsek bile bu hizmet için tahsisat ayrılacak yerin katma bütçe olması tabiidir.

Halbuki, katma bütçelerden (8 959,23) liralık telif hakkı ödendiği halde işletme bütçelerinden bu iş için beş misli fazlasıyla (44 052,50) lira ödenmiştir. Bu mevzuda bize garip olan diğer taraf gerek telif bedeli ödemek ve gerek kitap basmak işinin sanki mal satılma ve sermaye yatırma şeklinde telâkki olunarak sabit sermaye hesaplarından icrasıdır. 1949 senesi bilânçosunda mevcut sabit kıymetler hanesinde 141 590,18 liralık kitap mevcudu vardır. Bu kitapların işletme ile ne derece alâkalı olabileceğini belirtmek için birkaç kitabın ismini zikretmek kâfidir.

Kitabın ismi	Verilen telif ücreti lira
Türkiye ormancılığı ile ilgili vesikalar	5 600
Orman ve park ağaçları	4 240
Doğu lâdininin teknik vasıfları	1 072
Genel yollar ve orman yolları	2 325
Barometrik nivelman	1 400
Meşe kabuğundaki tanen miktarı	1 440
Av hayvanları ve avcılık	1 250
Park ve bahçe sanatı	650
Sekoyalar	900

Bu gibi kitaplardan bâzılarının telif hakları alınmış fakat bastırılmaya lüzum görülmemiştir.

İşletmelerin Malî Kontrolü

3444 sayılı Kanunun 7 nci ve bunu tadil eden 4914 sayılı Kanunun birinci maddelerine göre işletmelerin bilânçoları Sayıştayca tetkik ve muhakerne edilmektedir. Toplu halde bir tek işletme bilânço-

sunun Sayıştayca tetkiki 1945 - 1946 iş senesine ait bilânço münasebetiyle yapılmıştır. Bu suretle Sayıştay işletmelerin kurulmaya başladığı 1937-1938 senesinden itibaren geçen 9 senelik muamele ve hesapları bu umumi bilânço üzerinde inceleyerek hazırladığı raporu 15 Şubat 1950 tarihinde Büyük Millet Meclisine sunmuş ve tasdiki tazamun eden 5568 sayılı Kanun 1 Mart 1950 tarihinde Meclisçe kabul edilmiştir.

Sayıştay, bilânçoları işletmelerin mevzuatına, hususiyetlerine ve ticari icaplara göre tetkik etmektedir. Fakat Devlet hesaplarını tetkik için salâhiyetli mütehassıslara ve elemanlara malik olan bu dairenin bir işletme hesabını, işletmenin hususiyetine ve ticari icaplara göre, nasıl tetkik edebileceği sorulmaya değer.

Bütçeleri Büyük Millet Meclisinden geçmiyen Devlet işletmelerinin hesaplarını tetkik için müta-hassıslardan müteşekkil olarak kurulan (Umumi Murakabe Heyeti) varken ve Devlet Üretim Çiftlikleri döner sermaye hesapları dâhi bu heyetçe görülür iken, neden Sayıştayın istisnaen Orman İşletme hesaplarını tetkika memur edildiği noktası izah edilemez. Sayıştay, hem işletme hesaplarını inceleyecek mütehassıs elemanlara malik olmamasından ve hem de işlerinin başından aşmış bulunmasından dolayı bilânçoları ancak birkaç sene geçtikten sonra tetkik için ele alabiliyor. Nitekim elimizde son olarak beş sene tehhürle 1945 - 1946 senesi Bilânçosunun kabul edildiğine dair vesika vardır. İşletme hesaplarının seneler geçtikten sonra tetkikinin ne mâna ifade edebileceğini izaha lüzum yoktur. Bu tarz tetkikler yolsuzlukları ve kanunsuzlukları önleyemez ve bunlara muhtemelen araştırma ve mesullerini bulma imkânları kaybolduktan sonra elkonabilir.

İşletmelerin ticari icaplara göre bilânçolarının tetkiki demek, senesi bitince âzami üç dört ay zarfında bilânçoların tanzim edilmesi ve tasdika sunulması demektir. Bilânçoları tetkik edecek heyette en geç o sene içinde vazifesini ikmal etmelidir. Buna ise Sayıştayın kadrosu, bünyesi ve usulleri müsait değildir.

Sayıştay 1945/1946 senesi sonuna kadarki hesapları tetkik neticesinde verdiği raporda usule ait birtakım hatalar zikr ve bilânço tetkiklerinde mühim noktalara temas etmesine rağmen Meclise 15 Şubat 1950 tarihli tezkere ile verilen Sayıştay raporu üzerine Meclisin Sayıştay Komisyonu 23 Şubat 1950 tarihinde yazdığı raporda bu hesapların tasdikını karar altına almış ve yukarıda da belirtildiği gibi bu hesaplar Mecliste tasdik olunmuştur. Büyük Millet Meclisi Komisyonunun orman dâvası gibi içinde milyonlarca vatandaşın gaspedilmiş hakları birçok suiistimal dedikoduları bulunan bir işte 9 senelik hesap ve muameleler neticelerini gösteren bir raporu birkaç gün içinde tetkik etmek imkânını nasıl bulmuş olmasına şaşmamak kabil değildir. Bu suretle hesapları tasdik edilen muameleler içinde hemen bütün bina inşaatı, lüks ve israflar, henüz şimdi tetkik ve takibine başlanan birtakım suiistimaller dâhildir. Ve topyekûn bu muameleler tasdik olunmuştur. Sayıştay raporu 15 Şubat 1950 tarihli olduğuna göre mevzu formalitelere nazaran aynı gün Meclise gelse bile ancak birkaç günde Sayıştay Komisyonuna raporun gitmesi lâzımdır. Komisyonunda müzakeresi için raporun tabı ve üyelere tevzii müddeti de hesaba katılırsa tetkik ve raporunun yazılarak imzalanması için ortada zaman bile kalmıyacağı görülür.

Hesapların bu kadar süratle nasıl tetkik edildiği araştırıldığında 1945 - 1946 senesine kadar ki orman işletmelerinin bütün muamele ve hesaplarını tetkik eden Sayıştay Komisyonuna o zaman başkanlık eden milletvekilini, esasen mezkûr tarihe kadar, orman muhasebe müdürlüğü vazifesini yapmış ve binaenaleyh muameleleri bildiği için kolaylıkla tetkik imkânını bulmuş bir zat olduğu anlaşılmuştur. Bu zatın Büyük Millet Meclisine üye seçilmesinden sonra esasen kendi zamanı idaresine ait hesapları tetkik husunda hiçbir güçlüğü mâruz kalmaması tabii görülmüş ve Sayıştayca beş sene tehhürle 15 Şubat 1950 tarihinde Meclise sevkolunan bilânçoların 23 Şubat tarihinde Meclis Sayıştay Komisyonunda tasdik olunması ve raporunun yazılarak basıldıktan ve usulen tevziinden sonra 1 Mart 1950 de tasdik kanununun müzakeresiz çıkarılması vakiasıyla o tarihlerde yeni seçimlere gidilmesi dolayısıyla eski hesapların temizlenmesi zarureti karşılaştırılınca bu

istical ve muameleler de yine tabii ve haklı bulunmuştur.

Yine bu sıralarda Büyük Millet Meclisinde Milletvekillerinden birinin bir kanun tefsiri ve bazı milletvekillerinin de müzakeresi yapılmakta olan bir kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkındaki gayretleri de dikkate şayan görülmüş ve bazı menfaatlerin Büyük Meclisini dahi vasıta yapmaya kadar ilerlediği esefle tesbit olunmuştur.

Şöyleki:

Bir milletvekili 3116 sayılı Orman Kanununun geçici birinci maddesinin B bendinin son fıkrası hükmünün yorumlanmasına dair Büyük Millet Meclisine bir önerge veriyor. Yorumlanması istenen hüküm şudur : « Sahaları, miktarı bin hektarı geçen ormanlar Devletçe istimlak olunur ». Yorum istiyene göre istimlak muamelesi ancak istimlak bedelinin kanun mucibince Ziraat Bankasına yatırılmış olmasıyla tamamlanır ve eğer para vaktinde yatırılmamışsa istimlak muamelesi vâkı olmamış addedilmek lâzımgelir.

Bu tefsir isteği yukarıda da bahsi geçen 70 lirabedelle istimlak edilip sahibi tarafından Orman İdaresi aleyhine intifa hakkı ve tahripten dolayı 7,5 milyon liranın mahkeme masrafı ve avukatlık ücretleriyle beraber tahsiline dair alınmış kararla alakalıdır, ve yalnız bu hâdiseye munhasırdır.

Çünkü bu istimlak muamelesinde bedel olan 70 lira her nasılsa vaktinde Ziraat Bankasına yatırılmamıştır. Şayet önerge sahibinin teklifi veçhile hüküm yorumlanırsa o zaman Yargıtayca temyizen görülmekte olan bu dâva esasından kazanılmış ve Yargıtay mahkemenin kararını tasdik etmeye kanunen zorlanmış olacaktır. Bu suretle dâvalı hem 7,5 milyon lira tazminatı ve hem de ormanı geri almak imkânını bulacaktır. Mecliste önerge sahibinin, taraftarlarıyla birlikte, yaptığı takibe rağmen Orman idaresi avukatlarının müdahaleleri üzerine önergenin tetkiki tâli bir komisyona havale edilmiş ve bu komisyon da Meclisin feshi dolayısıyla önergeyi ret veya kabul için vakit bulamamıştır.

Bir taraftan bu önerge takip olunurken bunun reddi ihtimali de düşünülerek öbür taraftan müzakeresi yapılmakta olan 5685 sayılı Orman Kanununa geçici bir madde ilâvesi için de gayret sarfedilmektedir.

Sözü geçen önerge sahibiyle diğer bazı milletvekillerinin giriştiği bu teşebbüs muvaffak olursa kanuna şu tarzda geçici bir madde ilâve edilecektir.

« 3116 sayılı Kanunun geçici 1, 2 ve 3 ncu maddelerine göre kamulaştırılmasına girilip bedeli Ziraat Bankasına bu kanunun geçici birinci maddesinde yazılı iki yıllık süre içinde yatırılmamış ormanlar için kamulaştırma bedeli 4785 sayılı Kanun ile bu kanun hükümlerine göre tâyin olunur. »

Bu teklifle yorumlama önergesinin istihdaf ettiği maksat aynıdır ve her ikisi de Devletçe, 7,5 milyon lira tazminatın mahkeme masrafı ve avukatlık ücretiyle birlikte ödenmesi maksadını istihdaf etmektedir.

Seçimlerin yenilenmesi arifesinde politik durumun ve Meclis havasının müsait olmaması dolayısıyla bu teşebbüs de muvaffak olamamıştır.

Bu münesebetle 1950 yılı Orman Genel Müdürlüğü Katma Bütçesinin Büyük Millet Meclisinde nasıl tetkik ve kabul edildiği de araştırılarak şu şayanı dikkat neticeye varılmıştır :

1950 Bütçe tasarısı Hükümetçe bölümler ve maddeler hakkında kısa izahatı havi bir gerekçe ile Meclise sunulduktan sonra bu işin raportörlüğü kurulmasında ve işletmesinde orman rejiminin bânisi olarak tanınan eski Tarım Bakanı ile, bazı suiistimal hâdiseleri Yüce Divna aksettiği için mahkemeye verildiği halde bilâhara Af Kanunundan faydalanmış bulunan o zamanki Orman Umum

Müdürünün şahsi dostu olmasına binaen mevzuda ihtisas sahibi olduğu şüphesiz bulunan bir Milletvekiline verilmiştir.

1950 Gelir Bütçesi Hükümet teklifinde 15 milyon 846 bin 939 lira iken Bütçe Komisyonunda 10 399 lira noksanıyla 15 836 540 lira olarak kabul edilmiştir. Yapılmış olan bu tasarruf Hazineye verilecek olan 250 000 liranın kaldırılması ve buna mukabil bâzı maddelere ve ezcümle yabancı memleketlere yollanacak sitajyerler ve Devlet orman işletmesi döner sermayesi maddelerine yapılan zamlar neticesi hâsıl olmuş ve bu bakımdan bütçe Hükümetin teklif ettiğinden daha kabarı bir gider yekûniyle komisyon ve Meclisçe kabul edilmiştir.

Hükümetin bütçe gerekçesinde birtakım vaatler vardır ve bunlar maalesef bütçenin kabulü sırasında Meclis ve umumi efkârı oyalamaktan başka bir netice vermemiştir. Ezcümle ağaçlandırma işi için alınacak tahsisatın şu cihetlere tahsis edileceği yazılıdır:

1. 1950 yılında Konya'da, Van'da, orta ve Doğu Anadolu'nun ağaçsız sahalarında ağaç yetiştirilmeye hizmet edecek orman mıntaka fidanlıkları kurulacaktır. (Hakikatte yalnız Konya Ereğli'sinde memurların yaptığı kavaklıklara fidan verenküçük bir fidanlık kurulmuş, diğer işler yapılmamıştır.)

2. Orman dışı ağaçlandırma işlerinde 250 hektar daha ağaçlandırılacak ve Meriç nehri vâdisinden 150 hektarlık saha kavaklandırılacaktır. (Bu işlerin hiçbiri yapılmamıştır.)

3. 1950 de bilhassa Samsun, Lüleburgaz Fidanlıklarında, mühitlerinde kavaklılığı teşvik ve kavak fidanı tevzii için geniş mikyasta fidan yetiştirilecektir. (1950 de böyle birşey yapılmamıştır.)

Bu şartlar altında hazırlanan ve Bütçe Komisyonunda incelenen 1950 Orman Genel Müdürlüğü katma bütçesinin Büyük Millet Meclisince müzakeresi memleketin ıstırap mevzuu olan meselelerden hiçbirini ortaya atmaya vesile olmadan âdeta müzakeresiz geçmesi karşısındaki üzüntümüzü belirtmekten kendimizi alamadık.

14 senelik orman faciası hakkında sırf misal teşkil etmek üzere yapılmış olan bu tahlillerden de anlaşılacağı veçhile Anayasaya ve kanunlara aykırı hareketler dolayısıyla Hükümet mesuliyeti açık olarak gözükmekte olduğundan Yüksek Meclisçe tahkikat açılmasını teklif ve temenniye şayan buluruz.

Orman Genel Müdürlüğünün 1951 Bütçe tasarısı

Orman Genel Müdürlüğünün Hükümetçe Büyük Meclise sunulan 1951 Bütçe tasarısı, diğer bütçeler gibi yatırımlar dışında ve yatırımları ihtiva eden iki gider ve bir gelir kısmından ibarettir.

	Lira
Giderlerin yekûnu :	
Yatırımlar dışında	20 068 856
Yatırımlar	990 978
Yekûn	21 059 834

Bu giderlerin içinde kâr hissesi olarak 5 000 000 lirası katma bütçeden 1951 senesinde Hazineye ödenecek kısımdır ve ilk defa olarak Umumi Bütçenin gelir kısmına böyle bir rakam konmuştur. Neden dolayı konduğu anlaşılamiyan bu rakam çıkarılırsa katma bütçenin hakiki masrafı 16 059 835 liradan ibaret kalır.

Bu hesaba göre 1951 senesinde 16 000 000 lira civarında olan giderleri karşılamak üzere B cet-

veli ile teklif edilen gelirlere gelince bunun daimî gelirler, bu seneye mahsus gelirler şeklinde ikiye ayrılabilir.

	Lira
Daimî gelirler :	
B.	
1. Devlet Orman işletmelerinden alınacak tarife bedeli	7 043 000
M.	Lira
2 Devlet Orman işletmeleri 1950 yılı muhtemel kârı	2 696 270
5 Çeşitli gelirler	55 000
7 Orta orman okulu	3 000
8 Müsadereli mallar satışı	1 710 695
Yekûn	11 307 965

Daimî gelirlerin, 58 bin liralık küçük bir kısmı istisna edilirse, tamamı (Tarife bedeli, işletme kârı ve müsadereli mallar satışından) ibaret olduğu görülür.

Bu seneye mahsus gelirler :

Bütçede yalnız bu seneye mahsus olarak konmuş olan gelirler şunlardır :

M.	Lira
2 Geçen senelerden bakiye tarife bedeli (Orman işletmelerinin hesabında gözüken)	3 851 863
3 Devlet orman işletmelerince tahsil edilmiş olup genel müdürlüğe ödenmesi gereken muhtelif gelirler	1 723 795
4 Devlet Orman işletmeleri 1949 yılı kârı (Henüz katma bütçeye ödenmemiştir)	3 976 211
Yekûn	9 551 869

Hükümetçe teklif edilen bütçe inceden inceye tetkik edilmiş ve aşağıda arzedilen sebepler dolayısıyla kabule şayan görülmemiştir.

Şöyle ki :

I - Bütçenin gelir gider yekûnları bakımından:

Yukarda belirtildiği gibi orman Genel Müdürlüğünün Bütçe ile teklif edilen gelirleri her ne kadar 21 milyon lirayı geçmekte ise de bunun 9 buçuk milyon lirası bundan evvelki senelerde katma bütçe hesabına girmesi lâzım iken işletmeler hesabında kalmış olan paralardır. ve senesi içinde sağlanmış bir gelir mahiyetinde değildir. İşletme hesabında borç gözüken bu paralar katma bütçeye nakledilince artık gelecek senelerde böyle bir gelir kalmaz ve genel müdürlüğün gelecek sene giderleri

1951 senesi için 11,5 milyon lira olarak tahmin edilen normal gelirlerle karşılanmak zarureti hâsıl olur.

Bu durum karşısında hazineye 1951 senesinde katma bütçeden verilmesi teklif edilen 5 milyon lira diğer seneler ödenmese bile, umum müdürlüğün diğer bütçesinde geri kalan 16 milyon küsur liralık masrafını, (11,5) milyon lira olduğu anlaşılan, idarenin normal gelirleriyle nasıl karşılanacağı bir muamma olarak kalmaktadır.

Bu durum karşısında masrafların kısılması akla gelirse de umum müdürlüğün 1951 Bütçesinde fiilî kadrolara göre teklif ettiği personel giderleri (12 205 394) liradır. Umum Müdürlüğün hiçbir masraf yapmasa bile gelirleri yalnız personel giderlerini ödemeye yetmez. Durum böyle iken Hükümetin ileri seneleri hiç düşünmeden sanki eski alacaklar her sene alınacakmış gibi, bir bütçe teklif etmesi ve hele geliri ve durumu bu olan bir katma bütçeden Hazineye 5 milyon lira gelir sağlamayı düşünmesi hem katma bütçenin ve hem de Umumi Bütçenin samimiyeti prensipi ile telif edilemez.

Ne Hükümet gerekçesinde ve ne de bütçeyi tetkik ederken alâkahlardan vâkı soruşturmalarımızdan bu nokta aydınlatılamamıştır. Bu itibarla şı noktaların hükümetten sorulması ve komisyonumuzun açığa tenvir edilmesi lâzımdır;

a) Katma bütçenin normal gelirlerini teşkil ettiği anlaşılan 11,5 milyon lira gelir ile 1951 senesi için Hazine hissesi hariç olarak teklif edilen 16 milyon lira gider arasında 4 buçuk milyon lira bir bütçe açığı vardır. Bu açığın mütaakıp sene bütçelerinde ne şekilde karşılanacağı düşünülmektedir. Ve 1951 senesinde Orman Katma Bütçesinden Umumi Bütçeye gelir kayıt ve teklif edilen 5 milyon lira yalnız bir seneye muhsus bir gelir olarak mı düşünülmüştür? Bu takdirde Umumi Bütçede bunun için ayrı bir bölüm ve madde açılması sebebi nedir?

b) Mütaakıp senelerde bu açığın kapatılması için katma bütçenin başlıca normal gelirlerini teşkil eden yukarıda belirtilmiş üç kalemden:

I - Hükümet tarife bedelini yükseltmeyi mi düşünüyor?

II - Devlet Orman işletmelerinin kârının fazlaşacağı mı hesap olunuyor? Halbuki, işletmelerin henüz bilançolara aksetmemiş 3 - 4 milyon lira, yani 1951 de muhtemel kâr olarak gösterilen miktar kadar zararı vardır. Bunlar mahsup edilince 1951 de veya mütaakıp senede işletme kârı bile mevcut olamayacaktır. Bu nokta hakkında Hükümetin görüşü nedir?

III - Yoksa kaçakçılığın çoğalacağı ve binaenaleyh müsadereli mallara ait gelirin de o nispette fazlaşacağı mı umuluyor?

c) Mevcut ve mütezahir bir açığın kapatılması için katma bütçe masraflarından kesinti mi düşünülüyor? Bu takdirde:

I - İşletmeler hariç, katma bütçede çocuk zamları diğer haklar ve emekli kesenekleriyle birlikte (12) küsur milyon lira tutan personel giderlerinde nasıl bir tasarruf yapılacaktır?

II - Diğer masraflardaki tasarruf düşünceleri nelerdir?

d) Yukarıki suallere cevap verilirken şu noktaların göz önüne alınması lâzımdır:

I - Son zamanlarda hariçten kereste, direk, odun ve kömür itahli imkânlarının çoğalması dolayısıyla orman hasılatı fiyatları bundan evvelki senelere nazaran düşmekte ve halen dahi bâz işletmeler ellerindeki malları satamamaktadır. Bu itibarla gelirin daha azalacağı muhakkak değil midir?

II - Şimdiye kadar ormanlarımıza temizleme hastalıkla mücadele, ağaçlandırma gibi bakım işleri için kâfi masraf yapılmamıştır. Bundan maada bakım memurları ve ormanlarda fiilen çalışan mühendis

ve memurların miktarı ihtiyaçtan noksandır. Ormanların korunması için katma bütçenin daha çok tahsisata ihtiyaç göstereceği muhakkak olmasına göre gelecek seneler bu masraflar nasıl karşılanacaktır?

III - Ormanların teknik vasıtalarla techizi ve lüzumsuz bina bolluğuna rağmen bakım memurları binaları ve diğer lüzumlu binalar yapılabilmesi için milyonlarca liralık yatırımlara şiddetle ihtiyaç vardır. Bunlar hangi imkânlarla sağlanacaktır?

IV - Orman idaresi aleyhine açılmış, bu sene ve mütaakip seneler mahkeme kararları ile ödenmesine zaruret hâsıl olacak on milyonlarca liralık tazminat nasıl ve nereden ödenecektir?

V - Hususi ormanların sahiplerine iadesi ve ormancılıkta tatbik edilen koyu devletçi sistemin tasfiyesi düşünüldüğüne göre böyle bir durum olursa işletme kârları azalmıyacak mıdır?

VI - Şimdiye kadar gelir sağlamak üzere Devlet elinde ormanlar adamakıllı istismar edildiği için orman verimleri geçen senelere nazaran 1951 ve mütaakip senelerde azalacaktır. Bu durum karşısında gerek tarife bedeli ve gerek işletme kârı olarak bütçeye konan miktarlarda bir azalma tabii görülmemekte midir?

VII - « Orman işletmesi ve döner sermayesi talimatnamesi » ismi altında yeni bir talimatname hazırlanmış ve son günlerde Bakanlar Kurulundan geçmiştir. Bu talimatnameye göre şimdiye kadar işletme bütçesinden ödenen birçok masraflar bundan böyle katma bütçeden ödenecektir. Halbuki teklif edilen bütçede hiç bu durum nazarı dikkate alınmamıştır.

Bu talimatname yürürlüğe girince bütçenin ve genel müdürlük hizmetlerinin halinin ne olacağı Hükümetçe düşünülmüş müdür?

2. Bütçenin tertibi bakımından :

Teklif edilen bütçe orman işlerine ait hizmet ve gelirlerin ancak beşte birine aittir. Bundan evvelki fasılda da tafsilen belirtildiği veçhile Orman Umum Müdürlüğü kanuni salâhiyetini kullanarak işletme işlerini görmek üzere müesseseler kurmamıştır.

Bu itibarla hakikatta Orman Umum Müdürlüğünün iller teşkilâtından ibaret olan orman işletmeleri; Devlet Demiryollarının veya Karayollarının bölge işletmeleri gibi bir mahiyet taşıdıkları ve bu işletmelerin ne bütçeleri ve bilânçoları ve ne de sermayeleri ayrılmamış bulunduğu ve her hangi bir hükmi şahsiyet iktisap etmemiş oldukları halde bu mevhum hukuki varlık hesabına tasarrufta bulunmak, gayrimenkullere tesahüp etmek, daimî memur kullanmak ve ifası Devlete ve Devlet bütçelerine ait hizmetleri millî murakabe dışında ifa eylemek ve bu maksatla kanun olmamasına rağmen resim tahsil etmek ve Umum Müdürlükçe mülhak bütçenin beş misline yaklaşan bir bütçe hazırlayıp tatbik etmek şeklinde bugüne kadar Anayasaya, kanunlara aykırı olarak devam edegelmiş olan tâtibî katı Hükümetin bir emrivâki halinde kabul etmesi ve bu gayrikanuni esasa dayanan bir bütçe hazırlayarak Büyük Millet Meclisine teklif etmesi caiz değildir.

Bütçenin Anayasaya ve kanuna ve yeni işletme talimatnamesine uygun şekilde yeniden hazırlanarak Meclise sunulması lâzımgelir.

Bu esaslar dâhilinde yeni bütçe tasarısının Meclise sunulmasında Hükümetçe şu noktanın göz önüne alınması temenniye şayandır :

Hakikaten bir işletme müessesesi halinde idareleri ve hesap ve bilânçolarının o şekilde tanzimi gereken Devlet Orman işletmelerinin ilerde her işletme ayrı ayrı müesseseler haline konmak üzere şimdilik; tek bir müessese halinde teşkil edilmesi ve bunun Orman Umum Müdürlüğüne bağlı iktisadi bir devlet teşekkülü gibi idare olunması lâzımdır. 1951 senesine ait yeni bütçe tasarısının Meclise sunulmasıyla birlikte aynı zamanda (Devlet Orman İşletme Müessesesi) kurulmasına dair bir teşkilât kanun tasarısının Hükümetçe Meclise teklif edilmesini ve bu suretle Yüksek Meclisten geçecek

bütçenin sadece Orman Umum Müdürlüğünün işletme dışındaki hizmetlerini ve Devlet namına yapacağı murakabeyi kavriyan bir hüviyet taşımasını zaruri bulmaktayız.

3. Gelir Bütçesinin tertibi bakımından :

Teklif edilen 1951 Bütçe Kanun tasarısının üçüncü maddesinde Orman Genel Müdürlüğünün gelirleri C işaretli cetveldeki kanunlara dayanılarak alınacağı yazılıdır. Bundan evvelki kısımda tafsilâtiyle izah ettiğimiz veçhile bugün Orman Genel Müdürlüğünce tahsil edilen gelirlerin bu kanunlara ve bu kanununun emrettiği şekil ve tarzlara uymamakta, bundan maada idare kanunsuz resim de tahsil etmektedir.

Yeni bütçe tasarısının hazırlanmasında bu noktaların göz önüne alınması ve kanunların behemehal tatbiki icabettiğinden yürürlükteki mevzuat tadile muhtaçsa bunlar hakkındaki tadil tekliflerinin de Hükümetçe Meclise sunulmasını zaruri buluruz.

Netice

Yukarda izah edilen sebepler dolayısıyla Orman Genel Müdürlüğünün 1951 Bütçesinin yeniden hazırlanması maksadiyle Hükümete iadesi icabettiği mütalâasıyla bütçe raporu Yüksek Komisyon Başkanlığına sunuldu.

Istanbul Milletvekili
Ahmet Hamdi Başar

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/88
Karar No. 36

17 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Orman Genel Müdürlüğü 1951 yılı bütçesi hakkında Tarım Bakanlığınca hazırlanıp Başkanlığın 30 . XI . 1950 tarihli ve 71/1724 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı komisyonumuza havale buyurulmakla Tarım Bakanı Nhat İyriboz ve İdare Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Bu Genel Müdürlüğün 1951 yılı bütçesini komisyon adına inceliyen raportörün raporu okunmuş ve bu raporda ileri sürülen mütalâaların ve serdedilen bâzı yolsuzluk vakalarının bütçenin Hükümetçe, geri alınarak yeniden yapılmasına icap ettirecek teknik ve bütçenin yapılmasına tesir edecek mahiyette sebepleri ihtiva etmemesi ve bu müessesede yolsuzluk varsa bunun teftiş, tahkik yoluyla halli kaabil olduğu, binaenaleyh Hükümetin hazırladığı bütçe üzerinde komisyonumuzca tetkiklerde bulunmasının tabii olduğu neticesine vadıldığından gerek bütçenin ihzarı ve gerekse bu idarenin bütçede yer alan hizmetleri üzerinde gerekli izahlar alınmış ve incelemeler yapılmıştır.

Bu izahlardan anlaşıldığına göre Hükümet, orman konusunda bir taraftan memlekette hâsıl olan hoşnutsuzluğu izale, köylüye ve hususi orman sahiplerine ferahlık verici daha esaslı hükümler tedvin ve diğer taraftan da ormancılık fenninin gereklerini bu alâkalarla telif etmek gibi esasları ihtiva eden yeni bir kanun tasarısının hazırlanmakta ve bu günlerde Yüksek Meclise sevkedilmek üzere olduğu anlaşılmış ve bütçenin hizmetler itibarıyla tertibinde ve bu tertiplere gereken ödeneklerin tevziinde daima bu esasların göz önünde bulundurulduğu açıklanmıştır.

Gider Bütçesi :

Genel Müdürlüğün 1951 yılı âdi bütçesi geçen yıla nispetle (5 548 819) lira fazlasıyla (20 068 856) lira olarak teklif edilmiş bulunmaktadır. Bu fazlalığın 5 milyon lirasını, İda-

renin bu yıl Hazineye vermiş olduğu para teşkil etmektedir. Diğer kısımlarda husule gelen azalış ve çoğalışların yukarıda arzedilen sebeplerden ileri geldiği ifade edilmiş olup bu sebepler Hükümet gerekçesinde tafsilen izah edildiğinden burada tekrarından sarfınazar edilmmiştir.

Komisyonumuzda yapılan incelemelerde bu idareden Hazineye verilecek paraların 2,5 milyon lira daha çoğaltılması kabil görülmüş ve 602 nci bölümdeki ödenek bu miktar tezyit edilmiştir. Bu suretle (A/1) cetveli toplamı (22 568 856) lira ve (A/2) yatırımlar cetveli toplamı da aynıyle (990 978) lira olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.

Gelir Bütçesi :

İdarenin Gelir Bütçesi de geçen yıla nispetle (5 212 895) lira fazlasıyla (21 059 834) lira olarak tahmin edilmiş bulunmaktadır. Alınan izahlara göre gelir kalemlerinin 1950 yılı hasılatıyla eski yıllar tahsilât seyirlerine göre 1951 yılında da gösterildiği şekilde tahakkuk edeceği anlaşılmış ve İdarenin geçmiş yıllar kârlarından 2,5 milyon liranın gelir arasına alınarak gider kısmında izah edildiği veçhile Hazineye intikalinin temini için (B) cetveline yeniden 4 nci bölüm eklenmiştir. Bu suretle Gelir Bütçesi toplamı (23 559 834) lira olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Kanun tasarısı :

Tasarının bir ve ikinci maddeleri üzerinde yukarıda arzedildiği veçhile değişiklikler yapılmış ve diğer maddeleri bütçelerin normal hükümlerini ihtiva etmeleri bakımından aynıyle kabul edilmişlerdir.

Orman Genel Müdürlüğü Bütçesi cetvelleriyle birlikte Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
İstanbul	Burdur	Çanakkale
<i>E. Adakan</i>	<i>F. Çelikbaş</i>	<i>E. Kalafat</i>

Kâtip			İstanbul	Kastamonu	Kırklareli
Bursa	Afyon K.	Ankara	<i>F. Sayımer</i>	<i>H. Türe</i>	<i>Ş. Bakay</i>
<i>H. Şaman</i>	<i>A. Veziroğlu</i>	<i>M. Bayramoğlu</i>			
Antalya	Aydın	Bolu	Konya	Konya	Ordu
<i>A. Sarıoğlu</i>	<i>E. Menderes</i>	<i>M. Güçbilmez</i>	<i>R. Birand</i>	<i>M. A. Ülgen</i>	<i>R. Aksoy</i>
Çanakkale	Diyarbakır	Eskişehir	Seyhan	Sivas	Tokad
<i>K. Akmanlar</i>	<i>M. Ekinci</i>	<i>A. Potuoğlu</i>	<i>Dr. S. Barı</i>	<i>H. İmre</i>	<i>S. Atanç</i>
Gümüşane		İstanbul		Trabzon	
<i>K. Yörükoğlu</i>	Söz hakkım mahfuz kalmak şartıyla			<i>S. F. Kalaycıoğlu</i>	
	<i>A. H. Başar</i>				

Orman Genel Müdürlüğü 1950 yılı Bütçe Kanunu tasarısı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1. — Orman Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için bağlı (A - 1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (20 068 956) lira ve yatırım giderleri için de bağlı (A - 2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (990 978) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Orman Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (21 059 834) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Orman Genel Müdürlüğünce 1951 Bütçe yılı içinde elde edilecek gelirler çeşitlerinden herbirinin dayandığı hükümler bağlı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı gelirlerin tarh ve tahsiline 1951 Bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 4. — Orman Genel Müdürlüğünün 30 . VI . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine giren hizmetlileri bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir. 3656 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince geçici mahiyetteki hizmetleri için Bakanlar Kurulu kararıyla kadro alınabilecek tertipler bağlı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu kadrolar, ertesi yıl bütçesi ile Büyük Millet Meclisine sunulur. Ve bunların eldeki kadrolara ek olmaması şarttır.

MADDE 5. — Orman Genel Müdürlüğü Kuruluşu hakkındaki 4 . VI . 1937 tarihli ve 3204 sayılı Kanunla eklerine bağlı cetvellerde yazılı kadrolardan bağlı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1951 Bütçe yılında kullanılamaz.

MADDE 6. — 8 . II . 1937 tarihli ve 3116 ve 9 . VII . 1945 tarihli ve 4785 sayılı orman kanunlarının kamulaştırmaya ilişkin hükümlerini yerine getirmek ve Devlet Orman İşletmelerinin kuru-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Orman Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı yatırımlar dışında kalan giderleri için bağlı (A - 1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (22 568 856) lira ve yatırım giderleri içinde bağlı (A - 2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (990 978) lira ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — Orman Genel Müdürlüğü 1951 Bütçe yılı giderlerine karşılık olan gelirler bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (23 559 834) lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

luş ve işletilmesi için 1951 Bütçe yılı içinde kapatılmak üzere (1 000 000) liraya kadar avans almaya ve ertesi yıl bütçesine konacak ödeneklerle kapatılmak şartıyla en çok 5 yıl süreli (2 000 000) liraya kadar istikraz bağlatılmaya ve bankalarda hesaplar açtırmaya Tarım Bakanı yetkilidir.

MADDE 7. — Orman Genel Müdürlüğü ortaokulu öğrencilerinden alınacak ücretler bağı (M) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 8. — Geçen yıl borçları bölümündeki ödenek üstünde çıkan ve 1950 yılı Bütçenin ait olduğu tertibinde karşılığı bulunan borçlar ilgili oldukları hizmet bölümlerinden bu bölüme Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

1937 - 1949 bütçe yıllarına ait olup da Muhasebe Umumiye Kanununun 93 ncü maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçesinde bulunan borçlar 1951 yılı Bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3 - 6 ncı kısım bölümleri ile yatırım bölümleri artıklarından eski yıllar borçları bölümlerine Maliye Bakanlığınca aktarılacak ödeneklerden ödenir.

MADDE 9. — 2 . VI . 1929 tarihli ve 1508 sayılı Kanun gereğince amenaşman ve ağaçlandırma işlerinde çalışacaklara verilecek gündelik tazminat başmühendisler için (540), başmühendis yardımcılarını için (450), mühendisler için (350) ve mühendis yardımcıları için (250) kuruştur. 5653 sayılı Kanunun 12 ncı maddesine göre sınırlama komisyonlarında çalıştırılacak teknik memurlara da aynı nispetlere göre tazminat yevmiyesi verilir.

MADDE 10. — 8 . II . 1937 tarihli ve 3116 sayılı Orman Kanununun belirttiğı hüküm ve şartlar gereğince ormanların sınırlama işine 1951 Bütçe yılında da devam olunur.

B. K.

MADDE 7. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 11. — Gider bölümlerinden yapılacak harcamalara ilişkin formül bağlı (R) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 12. — Bu kanun 1 Mart 1951 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu kanunu Maliye ve Tarım Bakanları yürütür.

Başbakan Devlet Bakanı
A. Menderes Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı Adalet Bakanı
F. L. Karaosmanoğlu H. Özyörük

Millî Savunma Bakanı İçişleri Bakanı
R. Ş. İnce R. Nasuhioğlu

Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı
F. Köprülü H. Ayan

Millî Eğitim Bakanı Bayındırlık Bakanı
T. İleri

Eko. ve Ticaret B. Sağ ve Sos. Y. B.
Z. Velibese

G. ve Tekel Bakanı Tarım Bakanı
N. Özsan N. İyriboz

Ulaştırma Bakanı Çalışma Bakanı ve
Bayındırlık B. V.
S. Kurtbek H. Polatkan

İşletmeler Bakanı
M. Ete

B. K.

MADDE 11. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Aynıyle kabul edilmiştir.

A/1 - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yıllı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel gider- leri</i>					
I - Aylıklar ve ücretler					
201		Aylıklar			
	1	Merkez memurları aylığı	678 600	693 900	693 900
	2	İller memurları aylığı	7 051 800	7 163 825	7 163 825
	3	Merkez memurları açık aylığı	0	1	1
	4	İller memurları açık aylığı	50 000	15 000	15 000
		Bölüm toplamı	7 780 400	7 872 726	7 872 726
202		Ücretler			
	1	Merkez memurları ücreti	5 650	5 700	5 700
	2	İller memurları ücreti	198 890	154 320	154 320
	3	Merkez hizmetlileri ücreti	66 720	62 280	62 280
	4	İller hizmetlileri ücreti	255 720	1 507 380	1 507 380
		Bölüm toplamı	526 980	1 729 680	1 729 680
203		Geçici hizmetliler ücreti			
	1	İller geçici hizmetliler ücreti	3 750	15 780	15 780
	2	Yangın bekçi ve koruyucularının ücreti	823 500	712 500	712 500
		Bölüm toplamı	827 250	728 280	728 280
0		Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının ücretleri	1	0	0
II - Başka haklar					
0		Geçici tazminat	58 000	0	0
206		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar			
	1	Merkez memurları çocuk zammı	55 000	35 000	35 000

B.	M.	Ödenenin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
	2	İller memurları çocuk zammı	410 000	410 000	410 000
	3	Merkez memurları doğum yar- dımı	10 000	5 000	5 000
	4	İller memurları doğum yardı- mı	40 000	50 000	50 000
	5	Merkez memurları ölüm yar- dımı	5 000	5 000	5 000
	6	İller memurları ölüm yardımı	20 000	20 000	20 000
	7	Yakacak zammı	14 000	15 000	15 000
		Bölüm toplamı	554 000	540 000	540 000
207		5656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek yabancı dil para mükâfatı	1	0	2
0		5439 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine göre memurlara ve- rilecek ikramiye karşılığı	7 731	0	0
209		5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapı- lacak ödemeler			
	1	% 5 emekli keseneği % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları karşılığı	421 122	494 652	494 652
	2	% 1 ek karşılıkları	76 568	90 178	90 178
	3	Emekli ikramiyesi	133 157	70 000	70 000
	4	Sandık yönetim giderleri kar- şılığı	1	21 327	21 327
	5	Diğer ödemeler	250 000	250 000	250 000
		Bölüm toplamı	880 848	926 157	926 157
210		Temsil ödeneği	2 100	2 100	2 100
0		Kazaya uğrıyacak işçilere ve- rilecek tazminat karşılığı	1	0	0
217		Askerlik ders öğretmenleri üc- reti	450	450	450
221		Emekli, dul, yetim aylık ve ödenekleri	536 001	406 000	406 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
0		Banka veznedarlık ücreti	1	0	0
		İkinci kısım toplamı	11 173 764	12 205 394	12 205 395
<i>Üçüncü kısım - Yönetim gi- derleri</i>					
301		Merkez büro giderleri			
	1	Kırtasiye	10 000	10 000	10 000
	2	Döşeme ve demirbaş	15 000	10 000	10 000
	3	Öteberi giderleri	5 000	7 500	7 500
	4	Aydınlatma	3 500	2 000	2 000
	5	Isıtma	10 000	6 500	6 500
		Bölüm toplamı	43 500	36 000	36 000
302		İller büro giderleri			
	1	İller kırtasiyesi	2 500	4 000	4 000
	2	Sınırlama kırtasiyesi	4 000	3 000	3 000
	3	Amenajman kırtasiyesi	3 500	7 000	7 000
	4	Ağaçlandırma ve fidanlıklar kırtasiyesi	2 000	2 000	2 000
	5	Teknik araştırma istasyonları kırtasiyesi	1	100	100
	6	İller Döşeme ve demirbaşı kar- şılığı	3 000	4 000	4 000
	7	Sınırlama döşeme ve karşılığı	2 000	1 500	1 500
	8	Amenajman döşeme ve demir- baş karşılığı	5 000	10 000	10 000
	9	Ağaçlandırma ve fidanlıklar döşeme ve demirbaş karşılığı	15 500	7 000	7 000
	10	Teknik araştırma istasyonları döşeme ve demirbaş karşılığı	1	1	1
	11	İller öteberi giderleri	2 500	3 000	3 000
	12	Sınırlama öteberi giderleri	4 250	3 000	3 000
	13	Amenajman öteberi giderleri	1 000	2 000	2 000
	14	Ağaçlandırma ve fidanlıklar öteberi giderleri	2 000	2 000	2 000
	15	Teknik araştırma istasyonları öteberi giderleri	1	100	100
	16	İller aydınlatması	2 000	2 500	2 500

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	17	Sınırlama aydınlatması	2 000	1 500	1 500
	18	Amanejman aydınlatması	1 700	4 000	4 000
	19	Ağaçlandırma ve fidanlıklar aydınlatması	4 000	4 000	4 000
	20	Teknik araştırma istasyonları aydınlatması	1	1	1
	21	İller ısıtma karşılığı	4 000	5 900	5 900
	22	Sınırlama ısıtma karşılığı	2 500	1 500	1 500
	23	Amanejman ısıtma karşılığı	2 000	5 000	5 000
	24	Ağaçlandırma ve fidanlıklar ısıtma karşılığı	7 000	6 000	6 000
	25	Teknik araştırma istasyonları ısıtma karşılığı	1	1	1
		Bölüm toplamı	72 455	79 103	79 103
303		Basılı kâğıt ve defter			
	1	Merkez iller basılı kâğıt ve defterleri	20 000	20 000	20 000
	2	Amanejman basılı kâğıt ve defterleri	5 700	5 000	5 000
	3	Ağaçlandırma ve fidanlıklar basılı kâğıt ve defterleri	1 500	1 500	1 500
	4	Teknik araştırma istasyonları basılı kâğıt ve defteri	1	100	100
		Bölüm toplamı	27 201	26 600	26 600
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri			
	1	Merkez P. T. Ücretleri	100 000	70 000	70 000
	2	İller P. T. Ücretleri	70 000	50 000	50 000
	3	Merkez daireleri telefon gider- leri	10 000	10 000	10 000
	4	İller telefon giderleri	5 000	5 000	5 000
	5	Ağaçlandırma ve fidanlıklar telefonları kurma ve konuş- ma giderleri	10 000	5 000	5 000
	6	Teknik araştırma istasyonları telefon kurma ve konuşma gi- derleri	1	1	1
		Bölüm toplamı	195 001	140 001	140 001

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
305		Kira karşılığı			
	1	Merkez	3 000	1	1
	2	İller	17 000	14 000	14 000
	3	Sınırlama	4 000	2 000	2 000
	4	Amenajman	2 000	2 400	2 400
	5	Ağaçlandırma ve fidanlıklar	0	1 920	1 920
	6	Teknik araştırma istasyonları	1	1	1
		Bölüm toplamı	26 002	20 322	20 322
306		Giyeceler	6 000	6 000	6 000
307		Yolluklar			
	1	Sürekli görev yolluğu	40 000	40 000	40 000
	2	Geçici görev yolluğu	25 000	40 000	40 000
	3	Sınırlama geçici görev yolluğu	20 000	931	931
	4	Amenajman geçici görev yolluğu	25 000	16 000	16 000
	5	Ağaçlandırma ve fidanlıklar geçici görev yolluğu	13 000	8 000	8 000
	6	Teknik araştırma istasyonları geçici görev yolluğu	3 000	1 000	1 000
	7	Müfettişler yolluğu	130 000	120 000	120 000
	8	Yabancı memleketler yolluğu	1	1	1
	9	Yabancı uzman ve hizmetlilerle tercümanlarının yolluk ve giderleri	1	1	1
		Bölüm toplamı	256 002	225 933	225 932
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi gider ve yollukları			
	1	Merkez	3 000	5 000	5 000
	2	İller	12 000	12 000	12 000
		Bölüm toplamı	15 000	17 000	17 000
309		Taşıt giderleri			
	1	Merkez taşıtları işletme giderleri	7 000	5 000	5 000
	2	Merkez taşıtları onarma giderleri	3 000	2 000	2 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe isteneni Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	3	Ağaçlandırma ve fidanlıklar taşıtları işletme giderleri	22 000	30 000	30 000
	4	Ağaçlandırma ve fidanlıklar taşıtları onarma giderleri	8 000	8 000	8 000
	5	Fidanlıklar motörsüz taşıt giderleri	25 000	22 000	22 000
		Bölüm toplamı	65 000	67 000	67 000
		Üçüncü kısım toplamı	706 161	617 959	617 958
<i>Dördüncü kısım - Daire hizmetleri</i>					
407		Muhasebei umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren gidereler			
	1	Geri verilecek paralar	50 000	50 000	50 000
	2	Mahkeme harçları	54 000	50 000	50 000
		Bölüm toplamı	104 000	100 000	100 000
412		Hastalıklarla savaş giderleri			
	1	Hastalıklarla ve böceklerle savaş için lüzumlu ilâçlar karşılığı	15 000	1 000	1 000
	2	İşçi gündelikleri	70 000	85 000	85 000
		Bölüm toplamı	85 000	86 000	86 000
416		Okullar ve yurtlar genel giderleri			
	1	Orman Fakültesinde okutulan öğrencilerin burs ve diğer giderleri	200 160	185 900	185 900
	2	Orta orman okulları	105 000	60 000	60 000
		Bölüm toplamı	305 160	245 900	245 900
418		Para taşıma giderleri	13 450	13 402	13 402

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
420		Teknik araştırma istasyonları ve denemeler giderleri			
	1	Taşıt giderleri	2 000	500	500
	2	İşçi gündelikleri	1 000	1 000	1 000
	3	Başka giderler	4 000	1 000	1 000
		Bölüm toplamı	7 000	2 500	2 500
421		Harita ve kadastro işleri	21 000	17 000	17 000
423		Yangınlarla savaşa ait 3116 sayılı Kanunun 90, 91 ve 92 nci maddeleri gereğince yapılacak ödemeler	76 500	60 000	60 000
425		Sınırlama			
	1	3116 ve 5653 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince yapılacak ödemeler	140 000	45 000	45 000
	2	Taşıt giderleri	110 000	45 000	45 000
	3	İşçi gündelikleri	83 000	50 000	50 000
	4	Başka giderler	10 000	5 000	5 000
		Bölüm toplamı	343 000	145 000	145 000
426		Amenajman			
	1	1508 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminat	70 000	95 400	95 400
	2	Taşıt giderleri	125 000	180 000	180 000
	3	İşçi gündelikleri	156 000	188 900	188 900
	4	Başka giderler	45 000	154 400	154 400
		Bölüm toplamı	396 000	618 700	618 700
427		Ağaçlandırma ve fidanlıklar			
	1	1508 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminat	25 000	20 000	20 000
	2	Taşıt giderleri	1	1	1
	3	İşçi gündelikleri	780 000	730 000	730 000
	4	Başka giderler	118 000	20 000	20 000
		Bölüm toplamı	923 001	770 001	770 001

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenēi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
451		Yayın ve propaganda işleri			
	1	Satınalma ve abone karşılığı	7 500	10 000	10 000
	2	Başka her çeşit giderler	6 500	20 000	20 000
		Bölüm toplamı	14 000	30 000	30 000
452		4489 sayılı Kanuna göre staj için yabancı memleketlere gönderileceklerin yollukları ve başka her çeşit giderleri	50 000	60 000	60 000
453		Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin yolluk ve giderleri	10 000	10 000	10 000
0		Fuar ve sergilere katılma giderleri	2 000	0	0
476		Kurs gidereleri	5 000	2 000	2 000
		Dördüncü kısım toplamı	2 355 111	2 160 503	2 160 503

Beşinci kısım - Borçlar

501		Eski yıllar borçları	15 000	15 000	15 000
502		Eski yıllar borçları			
	1	1946 - 1949 yılları borçları	15 000	15 000	15 000
	2	1938 - 1945 yılları borçları	5 000	5 000	5 000
		Bölüm toplamı	20 000	20 000	20 000
505		Hükme bağlı borçlar	250 000	50 000	50 000
		Beşinci kısım toplamı	285 000	85 000	85 000

Altıncı kısım - Yardımlar

0		Ormancılık işlerinde faydalı hizmetleri görülen kurumlara yardım	1	0	0
---	--	--	---	---	---

B.	M.	Ödenenin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenegi Lira	Hükümetçe isteneni Lira	Komisyonce kabul edilen Lira
602		Hazineye verilecek para	0	5 000 000	7 500 000
		Altıncı kısım toplamı	1	5 000 000	7 500 000
KISIMLAR TOPLAMI					
		İkinci kısım toplamı	11 173 764	12 205 394	12 205 395
		Üçüncü kısım toplamı	706 161	617 959	617 958
		Dördüncü kısım toplamı	2 355 111	2 160 503	2 160 503
		Beşinci kısım toplamı	285 000	85 000	85 000
		Altıncı kısım toplamı	1	5 000 000	7 500 000
		GENEL TOPLAM	14 520 037	20 068 856	22 568 856

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

1 - Yapı ve imar işleri					
901		Orman işleri	25 000	23 250	23 250
911		Kamulaştırma işleri			
	1	3116 ve 4785 sayılı kanunlar gereğince yapılmış ve yapılacak kamulaştırma karşılığı	600 000	592 000	592 000
	2	Fidanlık arazisi satınalma ve kamulaştırma karşılığı	190 000	1	1
		Bölüm toplamı	790 000	592 001	592 001
921		Taşıtlar satınalma karşılığı			
	1	Motörlü taşıtlar satınalma karşılığı	62 000	60 000	60 000

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe istenen Lira	Komisyonea kabul edilen Lira
		2 Motörsüz taşıtlar satınalma karşılığı	6 000	1 000	1 000
		Bölüm toplamı	68 000	61 000	61 000
922		Hastalıklar ve böceklerle alet ve cihazları			
	1	Mevcut alet ve cihazların onarılması ve yenilenmesi	1 000	1 000	1 000
	2	Mevcutlara ilâveten alınacak alet ve cihazlar karşılığı	4 000	3 600	3 600
		Bölüm toplamı	5 000	4 600	4 600
923		Yangın söndürme alet ve cihazları			
	1	Mevcut alet ve cihazların onarılması ve yenilenmesi	1	1	1
	2	Mevcutlara ilâveten alınacak alet ve cihazlar karşılığı	1	1	1
		Bölüm toplamı	2	2	2
924		Teknik alet ve cihazların satınalma ve onarılması			
	1	Sınırlama teknik aletlerinin onarma bedelleri	2 000	1 000	1 000
	2	Sınırlama teknik aletlerinin satınalma giderleri	5 000	1	1
	3	Amenajman teknik aletlerinin onarma bedelleri	5 000	2 000	2 000
	4	Amenajman teknik aletlerinin satınalma bedelleri	5 000	200 000	200 000
	5	Ağaçlandırma ve fidanlıkların motörlü ve motörsüz her nevi teknik alet ve cihazlarının onarma bedelleri	1 000	1 000	1 000
	6	Ağaçlandırma ve fidanlıkların motörlü ve motörsüz her nevi teknik alet ve cihazlarının satınalma bedelleri	7 500	5 500	5 500

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı ödenęi Lira	Hükümetçe isteneni Lira	Komisyonca kabul edilen Lira
	7	Teknik araştırma motörlü ve motörsüz lâboratuvar malzemesi satınalma ve onarma giderleri	50 000	10 000	10 000
		Bölüm toplamı	75 500	219 501	219 501
925		3116 sayılı Kanununun 98 nci maddesi gereğince alınacak silâh ve teçhizat			
	1	Amenajman gruplarında ve harta ekiplerinde çalışacak mühendis ve mühendis yardımcılara verilecek tabanca ve levazım satınalma giderleri	5 000	1	1
	2	Fidanlıklarda kullanılacak av tüfekleri ve levazım satınalma giderleri	1 000	621	621
		Bölüm toplamı	6 000	622	622
931		Yapı işleri			
	1	Bina yapımı giderleri	119 990	5 000	5 000
	2	Bina yapımı için satınalınacak ve kamulaştırılacak arazi bedelleri	130 010	1	1
		Bölüm toplamı	250 000	5 001	5 001
932		Fidanlıkların her nevi su tesis ve onarma giderleri	52 000	85 000	85 000
		Sermaye teşkili			
985		Devlet orman işletmeleri döner sermayesi	45 001	1	1
		Yatırımlar toplamı	1 316 503	990 978	990 978

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	1950	1951 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Komisyonca tahmin edilen Lira
1		Devlet orman işletmelerinden alınacak tarife bedeli	10 500 000	7 043 000	7 043 000
2		Geçen senelerden bakiye tarife bedeli	0	3 851 863	3 851 863
3		Devlet Orman İşletmelerince tahsil edilmiş olup Genel Müdürlüğe ödenmesi gereken muhtelif gelirler	0	1 723 795	1 723 795
4		Devlet Orman İşletmeleri geçen yıllar kârları	0	0	2 500 000
0		Eski yıllardan Devlet Orman İşletmeleri genel giderlerinden Genel Müdürlük payı artıkları	5 297 543	0	0
0		Devlet ormanlarından eldeki sözleşmelere göre yapılacak tahsilât	3 000	0	0
5		Devlet Orman İşletmeleri 1949 yılı kârı	0	3 976 211	3 976 211
6		Çeşitli gelirler	29 946	55 000	55 000
7		Devlet Orman İşletmeleri 1950 yılı muhammen kârı	0	2 696 270	2 696 270
0		Eski yıllar satışından yapılacak tahsilât	3 000	0	0
8		Orta Orman Okulu	3 450	3 000	3 000
9		Müsadereli mallar satışı	10 000	1 710 695	1 710 695
GENEL TOPLAM			15 846 939	21 059 834	23 559 834

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka gelirlerin dayanakları

Çeşidi	Tarihi	Numarası	Ö Z E T
Kanun	3 . II . 1937	3116	Orman Kanunu
»	13 . VI . 1938	3444	Orman Kanununa ek Kanun
»	24 . III . 1950	5653	Orman Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Kanun

D - CETVELİ

Görevin çeşidi	Sayı	Ücret	Görevin çeşidi	Sayı	Ücret
MERKEZ			Fidanlıklar :		
Daktilo	2	175	Başmakiniist	1	300
»	2	150	S. 1. »	1	250
»	5	135	S. 2. »	5	200
»	2	130	S. 1. Başfidancı	11	175
»	1	115	S. 1. Fidancı	25	150
Şoför	2	200	S. 2. »	5	130
Motosikletçi	1	135	Şoför	16	175
Takipçi	1	150	Arabacı S. 1	6	130
Kaloriferei	1	125	» S. 2	20	115
Başodacı	1	115	Bekçibaşı	3	115
Odacı	1	110	Bekçi	11	90
»	3	100	Odacı	14	90
»	5	90			
»	7	75	Orta Orman Okulu :		
»	14	70	As. Ders Öğ. 10 aylık	1	36
Gece bekçisi	2	100	Doktor	1	100
İLLER			Aşçı	1	150
Daktilo	3	125	Bahçıvan	1	90
Odacı	27	70	Gece bekçisi	2	75
»	21	60	Odacı	2	75
Bakım memuru	350	175	»	5	70
»	330	130	»	10	60
			Orta Orman Okulu yatılı öğrencileri	63	

E - CETVELİ

B.	M.	Ödeneğin çeşidi
203	1	İller geçici hiz. ücreti
	2	Yangın bekçileri ve koruyucularının ücreti

L - CETVELİ

D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık	D.	Görevin çeşidi	Sayı	Aylık
	<i>MERKEZ</i>			9	Sorumlu sayman	3	120
9	Şube müdür muavini	10	40	9	Orman fen memuru	1	120
	<i>İLLER</i>			9	Avukat	2	120
6	S. 1. Kıdemli Or. Müh. yar.	1	70	10	Orman fen memuru	2	100
7	Orman baş. mühendisi	2	60	10	Sorumlu sayman	9	100
7	S. 1. Or. Baş. Müh. yar.	1	60	10	Avukat	6	100
7	S. 2. Kıdemli Or. Baş. Müh. yar.	1	60	10	Muhasip veya mutemet	1	100
8	S. 2. Or. Baş. Müh. yar.	2	50	10	Okul müdürü	1	100
8	Öğretmen	1	50	10	Öğretmen	4	100
10	S. 2. Orman mühendisi	15	35	11	Orman mühendisi	10	85
12	Öğretmen yardımcısı	1	25	11	Avukat	12	85
13	Orman kondoktoru	34	20	12	Or. Müh. yardımcısı	10	75
13	Orman başkâtibi	8	20	12	Or. Fen memuru	1	75
13	S. 1. Or. mesaha memuru	2	20	12	Avukat	12	75
14	S. 3. Orman kâtibi	50	15	12	Muhasip veya mutemet	1	75
14	S. 3. Orman mesaha Me.	460	15	12	Kâtip	2	75
	Ücretliler:			12	Öğretmen	2	75
7	Orman komiseri	1	170	13	Muhasip veya mutemet	1	60
7	» Fen memuru	1	170	13	Or. Sayman kâtibi	2	60
7	Fidanlık müdürü	1	170	13	Okul müdür yar.	1	60
8	Öğretmen	2	140	14	Orman kâtibi	1	50
				14	Or. Mesaha memuru	30	50
				14	Öğretmen	2	50
				14	Şef lâboratuvar	2	50

M - CETVELİ

Okulun adı	Yıllığı
Bolu Orta Orman Okulu	345

R - CETVELİ

Bölüm 301 - Madde 3 — Öteberi giderleri

3167 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi gereğince merkez av komisyonunun ilân giderleri de bu maddeden ödenir.

Bölüm 302 - Madde 2 — Kırtasiye

Sınırlama işlerinde kullanılacak her nevi kâğıt, boya ve sair malzeme bedelleri bu maddeden ödenir.

Madde 9 — Ağaçlandırma ve fidanlıklar döşeme ve demirbaşı

Kürek, kazma, tırpan, her nevi makaslar ve bu hizmetle ilgili diğer demirbaş bedelleri ve bunların onarma giderleri buradan verilir.

Bölüm 306 — Giyecekler

Merkezdeki hizmetlilerin elbise, ayakkabı, paltoları ve memurların iş gömlekleri ve şoförlerin muşamba ve çizme ihtiyaçları bu bölümden ödenir.

Bölüm 307 - Madde 2 — Geçici görev yolluğu

Genel Müdürlükçe taşrada yaptırılan inşaatı kontrol etmek üzere gönderilecek mühendis ve sürveyanların geçici görev yollukları da buradan verilir.

Bölüm 307 - Madde 3 — Geçici görev yolluğu

Komisyon başkan ve üyelerinin kampa ilk çıkış ve dönüşlerindeki zaruri giderlerinde merkeze avdetleri halinde yolluk ve zaruri gideleri ve komisyon mutemetlerinin mutemetlik görevleri dolayısıyla ihtiyar edecekleri masraflar bu maddeden ödenir.

Madde 4 — Amenajman geçici görev yolluğu

Amenajman işlerinde yardımcı olarak çalıştırılacak haritacıların yollukları da bu maddeden verilir.

Bölüm 407 - Madde 2 — Mahkeme harçları

Mahkemeler ve icra dairelerine ödenecek harç, resim, vergi her türlü giderler hakem ve ilân ücretleri açılan dâvaların ve kovuşturmalarının gerektirdiği her türlü giderler ile üzerine sonuçlanan dâvalarda ilâm ve diğer tarafa ödemek ödevi yüklenen mahkeme giderleri.

Bölüm 414 - Madde 1 — Taşıt giderleri

Tahdit komisyonları Başkan üye ve kâtipleriyle bilirkişilerin kamp değiştirmede hayvan kiralaları ve komisyon başkan ve üyeleriyle kâtiplerinin eşyalarının kamp mahalline ve merkeze nakil ücreti ile bunların kampa gidiş ve dönüş hayvan kiralaları bu maddeden verilir.

Madde 2. — Amenajman taşıt giderleri

Amenajman mühendis ve mühendis yardımcılarının hayvan kiralaları ve kapm değiştirme giderleri bu maddeden verilir.

Bölüm 416 - Madde 2 — Orta Orman Okulu

İşe ve ibate masrafları, okullar ve müstemilâtının idare giderleri okul kitap ve risaleleri âsari müfide satın alınması ve bunları levazım ve masrafı, tab'iyeye ve teclidiyesi, telif ve tercüme ücret-

leri veya hakkı telif mubayaası tatbikat genel masrafları 500 liraya kadar alet ve edevat ve levazımı fenniye ve kimyeviye alelûmum eczayi tıbbiye kütüphane idman ve müze lâboratuvarları için levazım ve ders levazımı mubayaası ve bilcümle yedek parçaları ve alelûmum masarifi nakliye, bendiye, ambalâj ve sair aletin tamir masrafları okullara tahsis edilecek vesaiti nakliyenin tamir ve işletme ve idare gibi masrafı ve her türlü tecrübeler masarifi doktor ve dişçi vizite ücretleri ve her türlü tedavi giderleri öğrencilerin iç çamaşırları, melbusat, şapka ve ayakkabı giderleri, yoksul talebeye muavenet, hamam ve traş giderleri. Öğretmen ve öğrencilerin memleket dâhilinde müştereken yaparınma bedelleriyle nirengi kuleleri ve sinyallerhatleri masrafları tesviyesi icabeden her türlü kira resim ve vergiler ve her nevi sigorta bedelleri ve masrafları okullar ve müstemilâtının tamirlerinde çalıştırılacak amele ve ustaların yevmiyeleri ve her tamirde kullanılması zaruri malzeme ve gereçlerinin mubayaası ve bununla ilgili olan mühendis ve keşif ücreti mükâfat tevzii merasimi masrafları. İmtihanlarda davet edilecek mümeyyizlerin, müfettişlerin, memur ve muallimlerin yemek masrafları posta ve telgraf masrafları. Telefon kurma ve görüşme giderleri ve okul hizmetlerine ait gazete ilânları, yakacak, ışık, su, kırtasiye, demirbaş ve müteferriki giderleri ve bununla ilgili masrafları, kamu masrafları bu maddeden ödenir.

Bölüm 420 — Teknik araştırma isasyonları ve denemeler giderleri

Kesme, taşıma, temizleme, toplama giderleri. Doktor, veteriner, taşıt ve vizite ücretleri. İlâç bedelleri, teknik araştırma istasyonlarının kuruluş ve teşkilâtına ait proje giderleri. Vergi, resim, pul, harç, mukavele ve noter masrafları buradan ödenir.

Bölüm 421 — Harita ve kadastro işleri

Satılınacak haritaların bedelleriyle sınırlama ve amenajman haritaları için ihtiyar olunacak diğer giderler bu bölümden ödenir.

Bölüm 425 - Madde 2 — Başka giderler

Çadır, portatif karyola, portatif sandalye hurç gibi kamp levazımata ve mutfak edevatı satınalma ve onarma bedelleri bu maddeen ödenir.

Bölüm 426 - Madde 1 — 1508 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminat

Amenajman işlerinde yardımcı olarak çalıştırılacak haritacıların tazminat yevmiyeleri de bu maddeden verilir.

Madde 2 — Başka giderler

Çadır, portatif karyola, portatif sandalye, hurç gibi kamp levazımata mutfak edevatı ile boya haritaların havadan alınması için filim satınalma ve onarma bedelleriyle mirengi kuleleri ve sinyaller yapım ve kireçleme giderleri ve buna müteferri her nevi malzeme bedelleri bu maddeen ödenir.

Bölüm 427 - Madde 4 — Başka giderler

Fidanlık kurma, sürme ve fidanlık arazisi hazırlama giderleri ile elektrik tesis ve kullanma motörlü tülumbaların işletme giderleri sulama işlerinde nezaret edecek mühendislerin lâstik çizme bedelleri ile sulama işinde çalışacak fidancıların tulum bedelleri 5653 sayılı Kanununun 81 nci maddesi gereğince köy ve belediyelerce ambalâjlı olarak verilecek fidanların ambalâjı ve nakil giderleri, ilâç parası, doktor ve veteriner vizite ücretleri, vergi, resim, pul, harç ve her nevi tekâlif ile tebliğat ücretleri bu maddeden ödenir.

Bölüm 451 - Madde 1/2 — Yayın ve propaganda giderleri

İktisadi ve meslekî mecmualar ve kitap, gazete, harita satınalma teklif ve tercüme ücretleri, basım ve yayın yenileme karşılığı giderleri. Haber alma ve propaganda giderleri bu tertipten ödenir.

Bölüm 452 — 4489 sayılı Kanun gereğince yabancı memleketlere gönderileceklerin yolluk ve başka giderleri

Masrafları Marshall Yardım fonundan ödenmek üzere staj için gönderileceklerin gidiş ve dönüş yollukları da bu bölümden ödenir.

Bölüm 502 — Madde 1/2 — Eski yıllar borçları

Teşkilâtı kaldırılmış olan Orman Koruma Genel Komutanlığının eski yıllar borçları da bu bölümden verilir.

Bölüm 901 — Orman işleri

Mevcut binaların küçük onarma giderleri bu bölümden ödenir.

Bölüm 911 - Madde 1/2 — Kamulaştırma karşılığı

Özel kanununa göre kamulaştırılması gereken orman arazisi ile bunların içindeki her çeşit yapı ve tesislerin kamulaştırılması karşılıkları ve bu maksatla yapılacak her çeşit harcamalar bu bölümden ödenir.

Bölüm 931 - Madde 1 — Bina yapımı giderleri

Arsa ve binaların satınalma, kamulaştırma yapı ve kuruluşu ile mevcutlarının esaslı onarma ve büyütülmesi ve yapısı genel giderleri. Fidanlık ve ağaçlandırma alanlarında yapılacak her nevi iş evleri, Yangın kule ve kulübelerinin inşaat giderleri, arsa ve binaların tapu harçları ile tapuca kütüğe geçirildiği tarihten itibaren tahakkuk etmiş ve edecek vergisi ve yapıya ait proje plân giderleri ve bunlar için açılacak yarışma değer ve giderleri bu bölümden verilir.

Bölüm 932 — Fidanlıkların her nevi su tesis ve onarma giderleri

Su bentleri inşaatı ve buna müteferri tâli tesislerin yaptırılması giderleri ile mevcut su tesislerinin onarma giderleri bu bölümden verilir.

Bölüm 921 — Taşıtlar satınalma karşılığı

Madde 1 — Motörlü taşıtlar satınalma karşılığı

Madde 2 — Motörsüz taşıtlar satınalma karşılığı

1951 yılında satınalınacak motörlü ve motörsüz vasıtalar

	Aded	Cinsi	Kullanılacağı yer
1. Motörlü taşıtlar satınalma karşılığı	3	Kamyon	Bölge orman fidanlığında
2. Motörsüz » » »	3	Kamyonet	» » »
	2	Hiz. hayvanı	» » »

1950 yılı bütçesinin (E) cetveline dâhil tertiplerinden alınan kadroları gösterir cetvel

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Görevin çeşidi	Ücretli hizmet süresi [*]			
				Sayı	Lira	Ay	Tutarı
203	1	İller geçici hizmetliler ücreti	Barem dahili:				
			Tahdit Komisyon hukukçu üyesi	1	475	11	5 225
			Tahdit Komisyon hukukçu üyesi	1	400	11	4 400
			Tahdit Komisyon hukukçu üyesi	3	300	11	9 900
			Tahdit Komisyon hukukçu üyesi	1	360	11	2 750
			Tahdit Komisyon hukukçu üyesi	11	225	11	27 225
							49 500
203	2	Yangın bekçi ve koruyucularının ücreti	Yangın koruyucusu	1049	90	5	472 050
			Yangın gözetleme bekçisi	679	75	6	305 550
							777 600

[*] Bu kadrolar 3 . IV . 1950 tarihinden itibaren muteberdir.